

Allahın adı ilə

Şübhəsiz,
biz qalib gələcəyik.

نصر الله

Həqiqətən, Allahın dəstəsi (hizbi) qalib gələnlərdir.

Müqavimət Seyyidi

Qum kəşfiyyatçıları qrupu

Toplayan: Zəhra Cabiri

Redaktə: Mehdi Qurbani

Tərcümə: Asimani

Müqavimət Seyyidi təkcə
bir şəxs deyildi, bir yol və
bir məktəb idi.

Bu yol bundan sonra da
davam edəcək.

28.09.2024

Ali Rəhbər

Ön söz

Livanın Hizbullah hərəkətinin qüdrətli baş katibi, şəhid Seyyid Həsən Nəsrullahın şəhadətindən sonra nəşriyyatın cihad və şəhadət mədəniyyətini təbliğ etməkdəki əsas vəzifəsinə uyğun olaraq, bu böyük şəxsiyyətin həyatını və onun şəxsiyyətinin müxtəlif yönlərini daha geniş şəkildə tanıtmaq məqsədilə yazılı bir əsər hazırlamağa çalışdıq.

Seyyidin və daim qalib olan Hizbullahın ətrafında hər zaman mövcud olmuş və hazırda da hökm sürən xüsusi şərait səbəbindən əlimizdə kifayət qədər məlumat yox idi. Həmçinin mövcud müharibə və fəvqəladə vəziyyət şəraitində müsahibələr aparmaq, nadir və ilk mənbədən olan xatirələri toplamaq da mümkün deyildi. Bununla belə, mövcud

materiallardan istifadə edərək bir kitabçanın hazırlanmasına və ictimaiyyətin istifadəsinə təqdim edilməsinə qərar verildi.

Səfəddin ailəsindən olan və onların da seydilərdən olduğu bir xanımla evləndim. Hamiləliyin yeddinci ayında bir gecə sadıq bir yuxu gördüm. Yuxuda iki nurani seyyidin evimizə gəldiyini, yanımda oturduğunu və mənə belə müraciət etdiyini gördüm:

«Neçə övlad istəyirsən?»

Dedim:

«Neçə övlad olacağı mənim əlimdə deyil, Allah nə qədər istəsə, o qədər.»

Onlar cavab verdilər:

«Sənin ilk övladın Həsən, ikinci Hüseyin, üçüncün isə Zeynəb olacaq.»

Sonra gedib yox oldular.

Ertəsi gün həmin yuxunu həyat yoldaşıma danışdım və ona dedim:

«Sən bundan sonra **“Ümmü Həsən”sən.**»

Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın atasının xatirələrindən

Mənbə: Keyhan qəzeti, 28 Tir 1389, bazar ertəsi, №19695

Günortaya qədər dərs və məşğələ ilə məşğul olurdu. Məktəbdən sonra isə atamın ərzaq dükanına gedir və ona kömək edirdi. Bəzən yorğunluq o qədər çox olurdu ki, o və qardaşı Hüseyini dükanın içində işləməkdən bezdirib qaçırdı. Bir-iki saat sonra geri qayıtdıqda isə ataları onları döyərək qarşılayırdı.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh.18

Uşaqılıq günləri **yoxsulluq və imkansızlıq** içində keçirdi. Yoxsulluq o qədər həyatlarını bürümüşdü ki, nə bayramın nə olduğunu bilirdilər, nə də tətil günlərini tanıyırdılar. Heç başa düşmürdülər ki, insanlar nə üçün gəzintiyə gedirlər, onlar isə niyə gedə bilmirlər. Heç vaxt evlərində süfrə açılıb hamının ətrafına toplaşdığı günlər olmurdu. Ya ata süfrə başında olur və uşaqlarla birlikdə yemək yeyirdi, ya da ata ilə ana növbə ilə biri mağazada, digəri isə evdə olurdu. Ata səbh namazından sonra mağazaya gedir, gecə saat on ikidə evə qayıdırdı. Bəzən ana ona kömək etmək üçün mağazaya gedirdi ki, ata bir az dincəlsin və namazını qıla bilsin.

Hələ uşaqlıq illərindən məscidə gedib-gəlməyə başlamışdı. ¹ Seyyid Məhəmməd Hüseyn Fəzlullah Beyrutun şərq ətrafında yerləşən bir məscidin imam-camaatı idi. Seyyid harada olsaydı, onu çağırar və həmin məscidə aparardı. O, oradakı bir qrup dindar gənclə əlaqə yaratmışdı. Məscidin ab-havası onu çox sevindirirdi. Elə olurdu ki, vaxtın necə keçdiyini unudurdu.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi,

səh. 19

¹ Seyyid Məhəmməd Hüseyn Fəzlullah 1935-ci ildə Nəcəfül-Əsrəfdə livanlı bir ailədə dünyaya gəlmişdir. O, Hizbullahın mənəvi lideri kimi tanınır. 2010-cu ildə vəfat etmişdir.

1970-ci illərdə vətəndaş müharibəsi başladı və vəziyyət kəskinləşdi. Seyyidlərin ailəsindən müharibədə heç kəs iştirak etmirdi. Uşaqlar kiçik idilər, atanın isə bütün qayğısı uşaqların qarnını doydurmaqdan ibarət idi. Təkcə onlar deyil, müharibəyə qatılacaq heç bir islam təşkilatı da yox idi. Seyyidin ata evi cəbhə xəttinin qarşısında yerləşirdi. Evdə sakitlik idi, amma çöldə vəziyyət gərgin idi və onların evdə qalmaqdan başqa çarəsi yox idi. Seyyid evdə qalmaq fürsətindən istifadə edərək mütaliyəyə başladı. **Seyyid Abdullah Şübrün** Quran təfsirini elə həmin günlərdə oxudu.

O, kiçik bir oğlan idi. Amma nə vaxt bir şeyx görsəydi, ruhunda böyük bir sevinc yaranar, bir müddət onun əmmaməsinə heyranlıqla baxardı. Bəzən atasının əmmaməsini götürüb parça parçalarının üzərinə sarıyaraq onu böyüdər, sonra da başına qoyardı.

Nəinki onların ailəsində, hətta Nəsrullah nəslində də üç-dörd nəsil ərzində heç kim ruhani olmamışdı. Seyyidin ana tərəfdən babasının qardaşı ruhani idi. Seyyid Həsən onun kimi elmi-hövvədə təhsil alıb ruhani olmaq istəyirdi.

Bəzən nənəsinin uzun, qara şalını başına dolayaraq orada olanlara deyirdi: **«Mən ruhaniyəm, arxamda namaz qılın».**

Kommunist partiyası kənd gənclərinin qəlbinə dərindən nüfuz etmişdi və onların arasında dindən, məzhəbdən heç bir xəbər yox idi. Onları düşündükcə ürəyi sıxılır, yuxusu qaçırdı. Düşünürdü ki, kommunist gəncləri İslama bağlı etmək və bütün kənd əhalisini dindar etmək üçün nə etməlidir.

Fikirlər içində boğulur, bir tərəfdən də Livanda İslam hökumətini necə qurmaq lazım olduğunu düşünürdü. Bu barədə düşünmək onun günlərinin və gecələrinin çoxunu alırdı.

Dini etiqaad onların evində çox adi və sadə idi. Belə ki, atası və anası yalnız namaz qılır, oruc tuturdular; hətta şəriət hökmləri barədə bilikləri də çox məhdud idi. Evdə Quran nüsxələri vardı və Seyyid Quranı əlinə götürüb oxuyurdu. Sonralar onun zehmində cənnət və cəhənnəmlə bağlı qeyri-müəyyən təsəvvür yaranmışdı. Gecələr gözləri yumulub yuxuya getmək istəyən kimi od-alov görür, özünü cəhənnəmə atdıqlarını düşünürdü. Qorxu və vahimə içində yuxudan sıçrayaraq oyanırdı. Sonra valideynlərinin otağına sığınır və onların arasında yatırdı.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 21–22.

Səkkiz-doqquz yaşlarında olarkən bir kişinin sərgisindəki kitabların arasında gözü **“İrşadul-Qülub”¹** kitabına sataşdı. Cibinə əl atıb kitabı aldı və onu böyük həvəslə, diqqətlə oxudu. Başqa bir səyyar kitab satıcısının yanında isə **“Əmirəl-möminin Əlinin (ə) hökmləri/qərarları”** kitabını tapdı. Oxuduğu hər kitabı bitirdikdən sonra yenidən əvvəldən başlayıb oxuyardı.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 22.

¹ İrşadul-Qülub — hicri VIII əsrin alimlərindən olan Həsən ibn Əbil-Həsən Deyləminin yazdığı əsərdir. Kitabda Quran və sünnədən nəsihətlər, Əmirəl-möminin Əlinin (ə) və Peyğəmbərin (s) Əhli-beytinin fəzilətləri yer alır.

Uşaqılıqdan heç nəyə tamah salmazdı. Qardaşlarının nəyisə olsaydı, onlardan istəməzdi. O, hər gün məndən dörddə bir lirə alıb məktəbə gedirdi. Çox vaxt bu pulları yığıb mənə geri qaytarar və ya başqalarına verərdi.

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın atası

Mənbə: Cahan News informasiya portalı

Atamın dükanında İmam Musa Sədrin ¹bir şəkli vardı və mən daim həmin şəkilə baxırdım. İmam Musa Sədr böyük dini və siyasi lider, həmçinin Livanın mücahidi kimi tanınmaqla yanaşı, gözəl simaya və valehedici gözlərə də sahib idi. Mən isə yeniyetmə olduğum üçün bu böyük şəxsiyyətin şəklinə daim heyranlıqla baxırdım.

Bu böyük insanın gözəlliyi və əzəməti məni heyrətləndirirdi. Öz-özümə deyirdim: “İnşallah, böyüyəndə gedib dini elmləri oxuyaram, bu böyük seyid kimi olaram və

¹ İmam Musa Sədr 1307-ci ildə (1928) Qum şəhərində anadan olub. O, mədəni və siyasi sahədə fəaliyyət göstərən şiə alim və mütəfəkkirlərdən biri idi. İrandan Livana köçdükdən sonra Livan Şiələrinin Ali Məclisini və “Əməl” hərəkatını təsis etmiş, bu ölkənin şiələrinin ideoloji və siyasi rəhbərliyini həyata keçirmişdir. O, 1357-ci il 9 Şəhrivərdə (31 avqust 1978-ci il) Müəmmər Qəddafinin dəvəti ilə Liviyaya etdiyi rəsmi səfər zamanı yoxa çıxmışdır.

İmam Musa Sədr kimi ruhani libası geyinərəm”.

Mən o zaman doqquz-on yaşlarında idim və bu böyük şəxsiyyətə heyran olmuşdum. Əslində, ruhani olmaq düşüncəsi məhz həmin şəklə baxdığım vaxtdan başladı və məndə ruhani olmaq arzusu yarandı. Heç kim məndən ruhani olmağımı və dini elmlərin ardınca getməyimi istəməmişdi. Hətta mən ruhani şəxslərdən heç birini tanımırdım, mənə ruhani olmağa kömək edəcək heç kimlə də tanış deyildim. Bizim kəndimizdə ümumiyyətlə ruhani yox idi; hətta yaşadığımız bölgədə namaz qılmaq üçün bir məscid belə yox idi.

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullah

Mənbə: Dünyanın ən azad insanı, Rəşid Cəfərpur

Allah və din haqqında bildiyi az şey onun köməyinə çatdı. On yaşına çatmamış öz yolunu tapdı. Özü belə deyir:

“Gecə namazını davamlı qılırdım. O günlər Quran oxuyarkən və ya namaz qılarkən çox diqqətli olur, qəlbən ibadətə tam yönəlirdim. Nəfsimin səhifəsi təmiz idi və bu dünyaya möhkəm bağlanmamış, onun əsiri olmamışdım.”

Mənbə: Seyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 23

14 yaşında **Şeyx Əli Şəmsəddinin** israrı ilə minbərdə oturmağı qəbul etdi. Həmin gün kənd sakinlərindən birinin vəfatı ilə bağlı mərasim keçirilirdi. Şeyx ona tövsiyə etdi: “Çıxış edərkən insanların gözlərinin içinə baxma, yalnız yuxarıdan onların saçlarına və ya başlarına bax ki, həyəcanlanmayasan.”

Yazdıqlarını özü ilə apardı və onlara baxaraq oxudu. Yeddi dəqiqə ərzində çıxışını başa çatdırdı. Gəldi və orada iştirak edənlər onu alqışladılar. Növbəti həftə isə heç bir yazılı mətnə baxmadan, ayaqüstə iyirmi dəqiqə çıxış etdi. Çıxışı qətiyyətli və coşqulu idi. Bundan sonra hər hansı bir mərasimdə kimsə dünyasını dəyişəndə, Seyid hələ yaşının az olmasına baxmayaraq, minbəərə çıxıb çıxış edirdi. Getdikcə onun natiqlik şöhrəti digər kəndlərə

də yayıldı və onu çıxış etmək üçün dəvət etməyə başladılar. Yeniyetmə Seyid də bu dəvətləri qəbul edirdi.

*Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi,
səh. 23.*

Livanın daxili müharibələri dövründə mən Beyrutdan cənuba getmişdim. Müharibə ticarətimizi və işimizi dayandırmışdı. Müharibə bitib geri qayıtdıqda isə mal-mülkümüzdən əsər-əlamət qalmamışdı.

Çətin vəziyyət yaranmışdı. Bir gün Şərifyyə bölgəsində dostlarımı gördüm. Onların da vəziyyəti bizdən yaxşı deyildi. Digər kənd sakinləri ilə də görüşmək istəyirdim. 15 yaşlı Seyid Həsəni də özümlə apardım. Bölgənin tanınmış şəxsi Şeyx Əbdülkərim Bərrinin görüşünə getdik. O, Seyid Həsəni tanıyırdı. Çünki Seyid Həsən bir neçə ay **«Bəzuriyyə»** adlanan bu bölgədə təhsil almış və onun şagirdi olmuşdu. Seyid Həsəni görəndə ondan camaat qarşısında çıxış etməsini istədi.

Seyid Həsənin bu, ilk çıxışı idi. O, din, ictimai məsələlər və müxtəlif mövzular haqqında danışdı. Elə danışdı ki, sanki dünya məsələlərinin hamısına dərindən bələddir.

Bundan sonra Şeyx Əbdülkərim minbərə çıxaraq dedi:

“Bundan sonra heç kəsin minbərə çıxmağa haqqı yoxdur. Çünki insanlara rəhbərlik etməyə layiq biri ortaya çıxıb və bu gəncin olduğu yerdə heç kəs minbərə çıxmamalıdır. O, ən yaxşı siyasi və dini nətiqdir.”

İlk dəfə idi ki, insanlar **Seyid Həsənin** ətrafına toplaşır və onu öpürdülər.

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın atası

Mənbə: Cahan News informasiya portalı

Əməl hərəkətinin ¹ Bəzuriyyə kəndində fəaliyyət göstərən bir təşkilatı var idi. Onlar 15 yaşlı Seyiddən kənddəki bu təşkilatın rəhbəri olmasını istədilər. Seyid bunu qəbul etdi və bir il yarım bu vəzifədə fəaliyyət göstərdi.

Həmin günlərdə o, doktor Çəmranı da tanıdı. Doktor cənub bölgəsindəki kəndlərin məsul şəxsləri ilə həftəlik görüşlər keçirirdi. Onlara siyasi məsələlərlə bağlı izahat verir, siyasi təlimlər keçirir, problemlərini dinləyir və onlara yol göstərirdi.

Tədricən Seyidin doktor Çəmranla münasibətləri dostluq münasibətinə çevrildi.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 25.

¹ Livandakı iki şiə partiyasından biridir və İmam Musa Sədr tərəfindən təsis edilmişdir.

Ürəyində **Nəcəfə** getmək arzusu vardı, amma hansı qapını döydüsə, üzünə bağlı idi. Bir çox alimlər onu özləri ilə Nəcəfə aparacaqlarına söz verdilər, lakin hər dəfə bir problem yaranır və işlər düyünə düşürdü.

Sonralar əmin oldu ki, əgər onlarla birlikdə getsəydi, onların Bəəs Partiyasında olan dostlarının əlinə düşə bilər və yoldan azdırıla bilərdi. Bu yolların qarşısına çıxmasının Allahın lütfü olduğunu başa düşdü.

Bir qədər sonra **Seyid Məhəmməd Gərəvi** onu Ayətullah Seyid Məhəmməd Baqir Sədrə, Ayətullah Seyid Mahmud Haşəmiyə və Seyid Məhəmməd Baqir Həkimə ünvanlanmış bir neçə məktubla birlikdə Nəcəfə yola saldı.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 24.

Atası və anası ona heç bir izahat verməyə belə imkan vermirdilər və Seyidin onları razı salmaq cəhdləri heç bir nəticə vermirdi. Günlər keçdikcə o, qorxmaz və cəsarətli bir gənc kimi özünü göstərirdi.

Seyid Abbasla birlikdə cənab Sədrin evinə getdi. Cənab Sədrin evinə daxil olub onun qarşısında əyləşdi və Seyid Məhəmmədin yazdığı təqdimat məktubunu ona verdi. **Seyid Məhəmməd Baqir** onu səmimi və mehribanlıqla qarşıladı. Livandakı vəziyyət barədə ona bir neçə sual verdi və qarşılığında düzgün, dəqiq cavablar aldı.

Təzəcə gəlmiş bu yeniyetmə Seyid Məhəmməd Baqirin rəğbətini qazandı. O, Seyid Abbasa bir qədər pul verib dedi:

“Bu pulla Seyid Həsən üçün əba, əmmamə və kitab al. Onun işləri ilə məşğul ol və ona nəzarət et”.

Sonra Seyid Abbasa üz tutaraq dedi:

“Sizi onun himayəçisi təyin edirəm və sən onun məsuliyyətini daşıyırsan”.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 27.

Seyid sağollaşıb getmək istəyəndə, cənab Sədr onu səslədi:

—Pulun varmı?

Cavab verdi:

—Xeyr. Yanımda yalnız Nəcəfə qədər bilet və yol xərcləri üçün pul var. Ailəm kasıbdır və onların da mənə verəcək heç bir şeyi yoxdur.

Seyid Sədr döşəyin altından bir neçə dinar çıxarıb Seyid Abbasa verdi və dedi:

—Bu pulla onun üçün bir əba, əmmamə və ağ köynək al. Lazım olan kitablarını da al.

Bir qədər pulu da şəxsi xərcləri üçün ayırdı. Sonda yenidən Seyid Abbasa tapşırdı:

—Onun üçün bir otaq seç və bundan sonra həm vəziyyətinə, həm də təhsilinə cavabdeh ol.

Seyid Abbas öz evinin yaxınlığında yerləşən Əzəriyyə mədrəsəsində onun üçün bir hücrə kirayələdi. O, yeni gəlmiş bu qonağı öz himayəsinə aldı, sanki ona atalıq etdi. Aralarında yaranan bu ata-oğul məhəbbəti və bağlılığı Seyid Abbasın şəhadətinə qədər davam etdi.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 26.

Seyid Məhəmməd Baqirlə ilk görüşündən on gün keçmişdi ki, onun yanında əmmamə qoymağa qərar verdi. Nəcəfdə də əmmamə qoymayan tələbələrə hücrə vermirdilər. O, böyük həvəslə cənab Sədrin yanına getdi ki, əmmamə qoysun.

Başqalarının dedikləri də onun üçün əhəmiyyət daşıyırdı; məsələn, İraq kəşfiyyatının onu həbs edəcəyi barədə xəbərdarlıqlara əhəmiyyət vermirdi.

Seyid Məhəmməd Baqir onu xatırlayıb adı ilə çağıranda, sevincdən sanki dərisi titrədi. Ruhani libasını geyindi və sevincindən yerində dura bilmirdi. Lakin eyni zamanda üzərinə bir məsuliyyət ağırlığının düşdüyünü hiss edirdi. Bilirdi ki, artıq hər istədiyini etməməli, davranışlarına və sözlərinə diqqət yetirməlidir.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 27.

Oğlum gənclik illərində İraqa getdi və Ayətullah Şəhid Seyid Məhəmməd Baqir Sədrin dərslərində iştirak etdi. Məhz onun mübarək əli ilə başına əmmamə qoyuldu. Başqalarının mənə Seyid Həsənin Nəcəfdə olduğu dövr barədə danışdıqları xatirələrdən biri də Seyid Məhəmməd Baqir Sədrin Seyid Həsənə böyük rəğbət bəsləməsi idi. Hətta ona belə demişdi:

“Gələcəkdə məqamın və şanın çox yüksək olacaq. İnşallah, sən Həzrət Mehдинin (ə) səhabələrindən olacaqsan.”

Bu sözlər mənə çox güclü təsir etdi. Halbuki Seyid Həsən təvazökarlığı səbəbindən bu hadisəni məndən gizlətmişdi. İraqda, Şəhid Sədrin dərslərində oxuduğu zaman gələcəkdə Hizbullahın rəhbəri olacaq dostu, yoldaşı və müəllimi Seyid Abbas Musəvi ilə tanış oldu.

| Müqavimət Seyyidi |

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın atası

Mənbə: "Keyhan" qəzeti, 28 Tir 1389, №19695

| |

Livanın cənubundakı şəhərlərdən birində sonradan Seyid Abbas Musəvi olduğunu öyrəndiyim bir gəncə tanış oldum. Ondan soruşdum:

— Hansı ölkədənsən?

Dedi:

— **İraqdan.**

Dedim:

— Mənim Seyid Həsən Nəsrullah adlı oğlum İraqdadır. Ondan bir xəbəriniz varmı?

O, qəfildən ayağa qalxıb təəccüblə dedi:

— Seyid Həsən sizin oğlunuzdur? Sizin övladınız mənim üçün həm qardaş, həm də müəllim kimidir. Biz gecə yarısına qədər

birlikdə dərs oxuyuruq və yalnız yatmaq vaxtı
bir-birimizdən ayrılıraq.

O mənə danışdı ki:

“Seyid Məhəmməd Baqir Sədr hər il
tələbələrdən imtahan götürürdü. Seyid
Həsənin imtahanlarda iştirak etdiyi ilk il o,
Seyid Məhəmməd Baqir Sədrin hüzuruna
getdi.

Cənab Sədr bütün tələbələrə elmi suallar
verərək onların bilik səviyyəsini yoxlayırdı.
Tələbələrin hamısından bir-bir imtahan aldı və
növbə Seyid Həsənə çatdı. Ona bir neçə sual
verdi. Sonra bir qədər düşündü, yerindən
qalxıb dedi:

**— Əziz tələbələr, siz bu Seyid kimi olmaq
üçün daha 20 il dərs oxumalısınız.**

Seyid Abbas sözünə davam edərək dedi ki,
bundan sonra cənab Sədr belə söylədi:

**— Mən səndə rəhbərlik qoxusu hiss
edirəm. Sən rəhbərlik etmək qabiliyyətinə**

maliksən və inşallah, zühur edəcək Mehdi (ə.c) ilə birlikdə olacaq şəxslərdən biri olacaqsan.”

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrollahın atası

Mənbə: Cahan News informasiya portalı

Seyid Abbas Livana qayıtdıqda, Seyid Həsənin atası ilk görüşdə ondan soruşdu:

—Oğlumdan bir xəbər varmı?

Seyid Abbas cavab verdi:

—O, böyük bir şəxsiyyətdir.

Bu sözə təəccüblənib gülümsəyərək soruşdu:

—Necə yəni?

Seyid Abbas həmişəki təsirli və qətiyyətli tərzilə cavab verdi:

—Seyid Həsən mənim qəlbimdir.

Seyid Abbas başqa bir yerdə Seyid Həsənə olan sevgisinin böyüklüyünü belə ifadə etmişdi:

**—Mən bəlkə ailəm olmadan yaşaya
bilərəm, amma Seyid Həsənsiz yaşaya
bilmərəm.**

Mənbə: Dünyanın ən azad adamı, Cəfər Rəşid Kəluri

Seyid dostlarından bir neçəsi o cümlədən Şeyx Əli Kərim, Şeyx Məhəmməd Xatun və Şeyx Həsən Yasin ilə birlikdə bütün vaxtını Seyid Abbasın yanında dərs oxumağa sərf edirdi. Onlar bir-birlərinə sığınmış yad insanlar idilər. Seyid Abbas onlar üçün sadəcə müəllimdən daha üstün bir şəxs idi; qrupun nəzarətçisi və himayədarı idi.

O, Seyid Həsənə xüsusi diqqət göstərirdi. Bunun şəxsi səbəbi var idi, yoxsa Seyid Sədrin tövsiyəsi ilə belə edirdi, bunu dəqiq bilmək çətindir.

Nəcəfdə olduğu bir il yarımın tamamını təhsilə sərf etdi. İstirahət günü yox idi. Onun tədris ili təxminən 350 gün davam edirdi. Hətta cümə axşamı və cümə günləri belə dərs oxuyurdular...

Belə ki, aylar keçirdi və onlar, məsələn, bu gün həftənin hansı günü olduğunu belə bilmirdilər.

Hövdədə adətən sərf və nəhv, məntiq, bəlağət və fiqh kimi dərslər keçirilirdi. Lakin Seyid Abbas təkid edirdi ki, təfsir, əxlaq, sirə və Seyid Sədrin kitabları kimi əsərlər də oxunsun.

Seyid Abbas hər ay onlardan imtahan götürürdü. Hər hansı kitabı başa vurduqda həmin kitabdan imtahan verməli olurdular. O, tələbələrin əvvəlki dərsi eyni səviyyədə mənimsəmədiklərini hiss etdikdə, yenidən əvvəlki dərsləri qayıdırırdı. Qrupun üzvləri daim çalışırdılar ki, suallara cavab verərkən aciz qalmasınlar.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 28–29.

Sonda o da digərləri kimi ya evli tələbələrin evinə gedirdi, ya da bilirdi ki, tələbələrdən birinə Livandan müəyyən yardımlar göndərilibsə, həmin evə baş çəkir və onların süfrəsinə qonaq olurdu. Çünki yeməyə heç nəyi yox idi.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 30–31.

| |

Livan-dan Seyid üçün heç nə gəlmirdi və o, yalnız aylıq təqaüdü ilə dolanırdı. Atasının da imkanı yox idi və ona maddi yardım edə bilmirdi. Lakin Hacı Mustafa Yasin özünün iki oğlu ilə, onlar da onun tələbələri idi çox maraqlanırdı və Livandan onlar üçün qatıq, pendir, zeytun kimi ərzaqlar göndərirdi.

Seyid də həmin iki şeyxlə zarafatlaşaraq deyirdi:

Sizin kürəkəniniz olmaq istəyirəm.

Onlar da hələ çox gənc olan Seyidi öz süfrələrinə şərik edirdilər. Sonralar Seyid həmin **iki şeyxin bacısı ilə evləndi.**

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 31

Seyid Həsən Nəsrullah fars dilində danışdığı bir müsahibəsində həyatında mühüm rol oynayan bir yuxusunu belə nəql edir:

“Yuxuda gördüm ki, İmam Musa Sədr Nəcəfdəki məktəbimizdə keçiriləcək bir mərasimdə iştirak etmək üçün dəvət olunmuşdu. Amma səksən nəfərin arasından yalnız mən və daha bir nəfər bu dəvətə **«ləbbeyk»** dedik.

Mərasim səhrada keçirilirdi. Halbuki Livanda səhra yoxdur. İmam Musa Sədr isə çox köhnə bir otaqda, yerdə, əmmaməsiz oturmuşdu. O, o vaxtkı yaşından xeyli yaşlı görünürdü. Yorğun və narahat təsiri bağışlayırdı.

Təəccübləndik ki, burada heç kim yoxdur. İçimizə belə bir fikir gəldi ki, bəlkə kimsə Seyid

Aganı öldürmək istəyir. Uca boylu, güclü bədənli bir adam gəlib bizim yanımızda oturdu. Mən dedim ki, bəlkə o, İmam Musanı öldürmək istəyir.

Sonra dedilər ki, camaat namazı qılaq. Həmin kişi dedi:

—Siz kimsiniz?

İmam dedi:

—Mən Musa Sədrəm və camaat namazı qılmaq istəyirik.

O, bir qılinc götürüb İmam Musanı öldürmək istədi. Mən özümü İmam Musanın üstünə atıb dedim:

—O, sizi öldürmək istəyir, uzaqlaşın!

Bu hissə burada başa çatdı.

Biz onun imamlığı ilə namaza dayandıq. Namazın ortasında yüksək səslə bir nida eşidildi:

—İmam Musa öldürüldü!

—Camaat namazı pozuldu.

Biz həmin adamın arxasınca gedib qapının ağzında onu tutduq. Mən onun sağ əlindən, həmin şeyx isə sol əlindən tutdu. İmamı öldürdüyü həmin qılıncı mən ona zərbə vurdum, boynundan vurdum. Birinci zərbədə müqavimət göstərdi, ikinci zərbədə isə öldü.

Bir neçə dəqiqə sonra köhnə bir maşın gördüm. Maşında bir tabut var idi və maşın səhranın ortasından gedirdi.

Soruşduq:

—Bu tabut kimin tabutudur?

Kimsə dedi:

—Bu, öldürülən İmam Musa Sədrdir. Onu aparıb dəfn etmək istəyirlər.

Mən çox ağladım. Yuxudan oyandıqda da ağlayırdım. Səhə azanından əvvəl idi.

Məktəbimizdə irfan və kəşf əhli olan iraqılı bir şeyx var idi. Günəş doğduqdan sonra onun otağına getdim və dedim:

—Mən bir yuxu görmüşəm.

Çox narahat idim və yuxumu yozmasını istədim. Dedi:

—De, yuxunu danış.

Yuxunu danışdım, amma İmam Musa Sədrin adını çəkmədim. Birdən o mənə dedi:

—Yuxuda gördüyün həmin şəxs İmam Musa Sədr idi?

Dedim:

—Niyə belə deyirsiniz?

Dedi:

—Bu şəxs bir gün məzlumcasına və təkbaşına öldürüləcək və səhrada dəfn olunacaq. Elə bir yerdə dəfn ediləcək ki, qəbrinin yeri məlum olmayacaq.

Dedim:

—Amma Livanda səhra yoxdur.

Dedi:

—Xeyr, o, səhrada dəfn ediləcək. Onun dəfn mərasimində heç kim iştirak etməyəcək. Qəbrinin yeri də məlum olmayacaq.

Sonra dedi:

—İstəyirsən, yuxunun qalan hissəsini də yozum?

Dedim:

—Buyurun.

Soruşdu:

—Yuxuda qatilə zərbə vuran sən idin, yoxsa həmin şeyx?

Dedim:

—Mən idim. | |

Dedi:

—Həmin şeyx onun öldürülməsində iştirak etmədi?

Dedim:

—Xeyr.

Dedi:

—Bir gün gələcək, siz bu ağanın yerini tutacaq, onun yolunu davam etdirəcəksiniz. Onun həyata keçirməyə çalışdığı məqsədlər sizin vasitənizlə gerçəkləşəcək.

Mən dedim:

—İkinci hissəyə görə narahatlığımız yoxdur, ikinci hissə üçün dua edirik.

Bu yuxudan təxminən bir il sonra İmam Musa Sədr Liviyaya getdi və ondan bir daha xəbər alınmadı.

*Mənbə: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahla video müsahibə,
"Süreyyə" proqramında yayımlanıb.*

Seyid Həsən və bir qrup tələbə Seyid Abbasın təşviqi ilə Ərbəin ziyarəti üçün piyada Kərbəlaya yola düşdülər. Əmmamələrini və ruhani geyimlərini mədrəsədə qoyub iraqın ənənəvi geyimi olan düşdaşə geyindilər və Fərat çayının yaxınlığındakı torpaq yolla yola davam etdilər.

Həmin il İraq ordusu zəvvarlara hücum etdi və onları bombardman etdi. Nəcəfə qayıtdıqda Seyid Həsən öyrəndi ki, İraq təhlükəsizlik qüvvələri mədrəsəyə gedərək onların paltarlarını və əmmamələrini tapıblar.

Kərbələdən qayıdan kimi təhlükəsizlik orqanları bir neçə livanlı tələbəni həbs etdi. Onları üç qrupa ayırdılar və dedilər:

Hər kim 1357-ci ildə daxil olub.....İraqa daxil olubsa, kənara çəkilsin!"

Bəziləri kənara çəkildi və onları özləri ilə apardılar. İki həftə sonra yenidən gəlib 1356-cı ildə İraqa daxil olanları da özləri ilə apardılar.

Seyid hər iki dəfə də xilas oldu. Çünki o, 1355-ci ilin son ayında İraqa daxil olmuşdu.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 32.

İraq məmurları mədrəsəyə gedib bütün tələbələri özləri ilə aparmışdılar. Seyid və daha iki nəfər həmin vaxt mədrəsədə deyildilər. Baş verənləri öyrənəndə o gecəni səhərə qədər həyəcan və narahatlıq içində keçirdilər.

Səhər mərcələrin evlərinə gedib nə etməli olduqlarını soruşdular. Onlara belə cavab verdilər:

“Qalsanız da, getsəniz də, üzərinizdə heç bir məsuliyyət yoxdur.”

Bir neçə gün gah birinin, gah da digərinin evində qalaraq nə edəcəklərini bilmədilər. Nəhayət, belə qərara gəldilər ki, Nəcəf qalmaq üçün münasib yer deyil. Razılaşırdılar ki, hərəmə getsinlər və orada qarşılarına çıxan ilk alimdən onlar üçün istixarə etməsini xahiş etsinlər.

| |

Hərəmə daxil olan kimi gözləri **Ayətullah Seyid Əbdülkərim Kaşmiriyə**¹düşdü. O, niyyətlərini soruşmadan onlar üçün istixarə etdi və dedi:

Səfəriniz çətin olacaq, amma sonu xeyirli olacaq.

Əşyalarını yığıb yola düşdülər. **Kərbəladada həbs edildilər**, lakin sorğu-sualdan sonra onları azad etdilər. Kərbəladan Bağdada gedərkən avtomobilləri ağır qəza keçirdi. Buna baxmayaraq, birtəhər həmin maşınla özlərini hava limanına çatdırdılar.

Hava limanında da az qala onları həbs edəcəkdilər, amma hər şey yaxşı keçdi və birtəhər təyyarəyə mindilər. Artıq təhlükədən qurtulduqlarını düşünüb rahatlanmışdılar ki, pilot təyyarədə texniki nasazlıq yarandığını sərnəşinlərə bildirdi və onlardan sakit olmalarını xahiş etdi.

¹ Müasir dövrün böyük şiə ariflərindən və müctəhidlərindən biri olan Ayətullah Seyid Əbdülkərim Kaşmiri 1378-ci ildə (İran təqviminə görə) vəfat edib.

Təxminən dörd saat ərzində təyyarə hava limanının üzərində dövrə vurdu. Nəhayət, texniki nasazlıq aradan qaldırıldı və təyyarə enə bildi. Seyid Həsən həmin dörd saatın hamısında Ayətullah Kaşmirinin etdiyi qəribə istixarə haqqında düşünürdü. İçində bir rahatlıq vardı ki, heç bir hadisə baş verməyəcək.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 33.

“Müqavimət Seyyidi” öz evliliyi ilə bağlı şirin xatirəsini belə nəql edir:

“1357-ci ilin sonlarında, Nəcəfdən qayıtmağımdan bir neçə ay əvvəl, təsadüfən əvvəllər zarafatlaşdığım iki şeyxin bacısı ilə evləndim. Mən onların süfrəsinə qonaq olmaq üçün zarafatla deyirdim: **«Məni də yeməyinizə şərik edin, mən sizin kürəkəniniz olacağam.»**

Əslində, onların evlənməmiş iki bacısının olduğunu bilirdim, amma həmin vaxta qədər bu iki bacını heç görməmişdim və onlarla heç bir ünsiyyətim olmamışdı.”

Bir gecə Nəcəfdə yuxuda gördüm ki, bu iki şeyxin evinə daxil olmuşam və evdə oturmuşam. Bacılardan biri də gəlib qarşımdakı yerdə hicabsız oturdu, digər bacı isə hicablı idi.

Xüsusilə **Şeyx Həsən Yasınla** olan yaxın münasibətimə və möhkəm dostluğumuza güvənərək cəsarət etdim və yuxunu ona danışdım. O, sadəcə güldü və heç nə demədi. Mən də daha bu yuxu haqqında düşünmədim.

Əslində, qarşımda canlanan simaların üzünü görməmişdim.

Nəcəfdən qayıtdıqdan sonra evlilik üçün bir çox namizəd haqqında düşünmüşdüm, amma Şeyx Həsənin bacısı heç vaxt düşündüyüm namizədlər arasında olmamışdı. Ta ki, təsadüfən Şeyx Həsən Yasının atasının evində olduğumuz vaxt onun bacısı məktəbdən gəlib içəri daxil oldu. Mən onu ilk dəfə həmin vaxt gördüm. Onu görən kimi yadıma düşdü ki, bu, əvvəllər yuxuda gördüyüm həmin qızıdır.

Hiss etdim ki, mənim taleyim Livanda yazılıb. Həmin gecə, qızı o qədər də yaxşı tanımadığım halda, onunla evlənmək üçün elçilik etməzdən əvvəl istixarə etdim. İstixarə çox yaxşı çıxdı.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 34 və 37.

Seyid Həsən İraqdan Livana qayıtdıqdan sonra **19 yaşında evləndi**. Halbuki dünyadan heç bir mal-mülkü yox idi və mən də ona maddi yardım edə biləcək vəziyyətdə deyildim. Onun bu qərarından xəbər tutanda təəccübləndim, çünki maddi vəziyyəti elə idi ki, evlənməsi mümkün görünmürdü. Əllamə Fəzlullah ilə birlikdə elçilik etməyə getdik.

Yolda Əllamə Fəzlullah mənə dedi:

“Vəziyyətinin maddi çətinliyi barədə narahat olma. Doğrudur, sənin oğlun 19 yaşındadır, amma onun düşüncəsi 35 yaşlı bir insanın düşüncəsi qədər yetkindir və o, bütöv bir xalqa rəhbərlik etməyə qadirdir.”

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın atası

Mənbə: “Keyhan” qəzeti, 28 Tir 1389, №19695.

Övladlarının adlarını bir-bir çəkərək deyirdi:

“Böyük oğlum **Məhəmmədhadı** evləndikdən bir il yarım sonra dünyaya gəldi. Ondan sonra **Seyid Məhəmməd Cavad**, daha sonra isə **Seyidə Zeynəb** və **Seyid Məhəmməd Əli**.”

Sonra gülərək deyirdi:

“İran kimi çoxuşaqlı olmuşam, övladlarımla sayını artırmıram.”

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 37.

2012-ci ildə Quma getmək qərarına gəldi. Təkbəşinə və ailəsini özü ilə aparmadan yola düşdü. Təyyarədə başqa bir neçə livanlı da var idi.

Mehrabad hava limanına çatdıqda, hava limanının təhlükəsizlik əməkdaşı yoxlama aparmaq üçün gəldi. Onun boynunda qızıl zəncir var idi və saqqalını dibindən qırxmışdı. Hicabsız olan və ya saqqalını qırxdırmış şəxslərin keçməsinə icazə verdi, lakin Seyidi və saqqalı olan bir neçə nəfəri saxladı.

Gecə yarısına qədər hava limanında gözlədilər. Gecə yarısı onları təcridxanaya apardılar. Seyid Həsən iki gün bir otaqda həbsdə saxlanıldı. Sonra dindirilmədən sonra dindirən şəxs sadəcə üzr istəyərək onu azad etdi.

Bu iki gün Seyid üçün çox ağır keçdi. O, həyatı boyunca nə həbsxanaya düşmüş, nə də

saxlanılmışdı. İran İslam Respublikasında həbs ediləcəyini heç gözləmirdi. Bu hadisə onun üçün çox ağırılı olmuşdu.

Mənbə: Seyyid Əziz, Həmid Davudabadi, səh. 37.

25 yaşında ikən **Ayətullah Behcəti** tanıdı. Bu, İran rəsmiləri ilə etdiyi səfərlərdən birinin zamanı baş vermişdi. Livan nümayəndə heyəti soruşmuşdu: **“Əgər ziyarət üçün Quma getsək, orada kimlərlə görüşək?”** Onlara xüsusilə vurğulamışdılar ki, mütləq Ayətullah Behcətlə görüşsünlər.

İlk görüşdə məclisdə xüsusi bir heybət hiss edirdi. Zehnində soruşmaq istədiyi bir sıra suallar var idi, lakin Ayətullahın hüzuruna çatan kimi hər şeyi unutdu. Cəmiyyətdən biri Ayətullahdan onlara nəsihət etməsini xahiş etdi.

Ayətullah əsas diqqəti insanın bildiyi şeylərə əməl etməsinə yönəltdi. Məsələn, günahdan çəkinmək, namazı ilk vaxtında qılmaq, çoxlu

salavat göndərmək və çoxlu istiğfar etmək
üzərində xüsusi olaraq dayandı.

Sonrakı görüşlərdə də bu nəsihətlər
təkrarlandı.

Mənbə: “Hizbullahın mənəvi atası”, Vahid Xəzab, səh. 14–15.

Hizbullah təşkil edildikdən sonra Seyid də müxtəlif məsuliyyətlər daşımağa başladı. O, partiyanın Mərkəzi Şurasının üzvü idi. 1397-ci ildən (2018) Hizbullahın icra işlərinə rəhbərlik etməyə başladı.

1349-cu ilin əvvəlində (1970) daha çox oxumaq və daha çox öyrənmək məqsədilə İrana gəldi. Eyni zamanda, Ali Rəhbərin təklifi ilə Hizbullahın İrandakı nümayəndəsi vəzifəsini də qəbul etdi.

Təhsilini davam etdirmək üçün Quma getmək qərarına gəldi. İnqilab Rəhbərindən icazə aldı və Quma yollandı. Seyid Qumla Tehran arasında gedib-gəlirdi.

Qumda Ayətullah Seyid Mahmud Haşimi, Ayətullah Seyid Kazim Hairi və Ayətullah Fazil

Lənkəranının dərslərində iştirak etdi. Lakin ilin ikinci yarısında Əməl Hərəkatı ilə Hizbullah arasında müharibə başladı. Seyid məsələləri və problemləri izləmək üçün məcburən vaxtının böyük hissəsini Tehranda keçirməli oldu.

1348-ci ildə (1969) Seyid Abbas Tehrana gəldi. Həmin vaxt Şeyx Subhi Tüfeyli Hizbullahın baş katibi idi və Hizbullah daxilində bəzi şəxslərlə fikir ayrılıqları yaranmışdı. Seyid Abbas Seyid Həsəni Livana qaytarmaq üçün gəlmişdi.

Seyid Həsən ictihad dərəcəsinə çatmadan Livana qayıtmaq istəmirdi. Seyid Abbas onun qayıtmasının əhəmiyyətini Ayətullah Behcətə izah etmək üçün Ayətullahın hüzuruna getdi. Lakin Ayətullahın könlü Seyidin Qumda qalmasının tərəfdarı idi.

Nəhayət, Seyid Abbas ısrarından əl çəkmədikdə, Ayətullah belə buyurdu:

“Seyid Həsən özü öz vəzifəsini bilir.”

| |

Seyid Abbasın onu Livana qaytarmaq üçün etdiyi ısrarlar nəhayət nəticə verdi və Seyid Həsən Beyruta qayıtdı.

Bir qədər sonra İqlim əl-Tüffaha getdi. Həmin vaxt Hizbullah ilə Əməl Hərəkatı arasında müharibə alovlanmışdı. İqlim əl-Tüffahda Əməl Hərəkatının mühasirəsinə düşdülər. Nəhayət, 15 gündən sonra Hizbullah ilə Əməl Hərəkatı arasında sülh əldə edildi və Seyid yenidən Beyruta qayıtdı.

Mənbə: "Seyid Əziz", Həmid Davudabadi, səh. 42–43.

1370-ci ilin (1991) əvvəlində **Seyid Abbas Musəvi** Hizbullahın baş katibi oldu və elə həmin il də İsrail rejimi tərəfindən şəhid edildi.

Hizbullahın üzvləri onun şəhadət xəbərini eşidəndə bu ağır dərdin yükünü içlərində daşıdılar, düşmənin onların ağladığını görməməsi üçün qəhərlərini boğazlarında düyünlədilər. İndi isə həmin səmimi dost məclisi onların içində yığılan qəhəri boşaltmaları və ürəkləri dolusu ağlamaları üçün bir fürsət olmuşdu.

İsrail Seyid Abbasi öldürməklə öz düşüncəsinə görə Hizbullahı çıxılmaz vəziyyətə salacağını və onu darmadağın edəcəyini düşünürdü. Hizbullahın İcra Şurası iclas keçirdi ki, rəhbərlərini göylərə yola salmazdan əvvəl onun yerinə başqa bir Seyid Abbasi, yəni yeni bir rəhbəri seçsinlər.

Həmin gecə bütün barmaqlar Seyid Həsənə yönəldi və o, Hizbullahın baş katibi seçildi.

Mənbə: "Seyid Əziz", Həmid Davudabadi, səh. 44–45.

32 yaşlı Seyid partiyanın rəhbərliyinə keçdi. Onun siyasi sahədəki strategiyaları qısa müddətdə nəticə verməyə başladı. Bir aydan da az müddət sonra Hizbullahın nümayəndələri Livan parlamentində öz yerlərini tutdular. Bir qədər sonra isə bir sıra nazirliklər Hizbullahın nüfuzlu şəxslərinin ixtiyarında idi.

Partiya fəvqəladə bir güclə irəliləyirdi. Nəhayət, 2000-ci ildə İsrail qüvvələrini Cənubi Livandan çıxarmağa nail oldu. Ən mühüm qələbələrdən biri də bu oldu ki, Livan dövlətinin qanunları Hizbullahın İsrailə qarşı mübarizə aparmaq üçün silahlarını cənubda saxlamağına icazə verdi.

Mənbə: "Aqazqədələr", Zəhra Cabiri, səh. 66.

Düşmənlərindən heç bir qorxu və təşviş hiss etmirdi. Onları zəlil və aciz hesab edir, hörümçək torundan belə zəif görürdü. Bəzən döyüşün ön cəbhəsinə gedir və həmin qərribə sakitliyi ilə döyüş otağında komandanlıq edirdi.

Bir dəfə isə təxminən altı ay mühasirədə qaldı. Bombalar yağır, binalar uçurdu, amma Seyidin otağına ciddi zərər dəyməmişdi. Yalnız şüşələr və divarın bəzi hissələri uçmuşdu. Seyid isə salamat qalmışdı.

Mənbə: “Dünyanın ən azad insanı”, Rəşid Cəfərpur Kəluri.

Nəcəfdə olduğu vaxt **İmam Xomeynini** (r.ə.) bir neçə dəfə görmüşdü. İnqilabın qələbəsindən sonra İmamı ilk dəfə Cəməranda gördü. Livandan gəlmiş bir heyətlə birlikdə İmamla görüşmək üçün oraya getmişdilər.

Sonralar bir tələbə ondan soruşdu:

“Fənə fillah” nə deməkdir?

Bu sual ona İmamla ilk görüşünü xatırlatdı və dedi:

Mən “fənə fillah”ın nə olduğunu bilmirəm, amma sənə bir bənzətmə gətirə bilərəm. Əgər başına elə bir hadisə gəlsə ki, özünü, diqqətini, hisslərini və ətrafında olan hər şeyi unudasan və yalnız qarşında olan şeylə məşğul olasan, güman edirəm ki, bu, həmin “fənə”dir. Amma “fənə fillah” hər neçə olursa-olsun, bilirəm ki, bu, elə həmin “fənə”dir.

Daha sonra **Cəmkər**andakı **hadisəni** danışdı. İmamın içəri daxil olduğu andan çıxıb getdiyi ana qədər böyük bir izdiham və sıxlıq var idi. Oturduğumuz yer çox dar idi. İmam yarım saatdan artıq çıxış etdi. Mən isə İmamın orada olduğu müddət ərzində heç nə hiss etmirdim — nə üzərimdəki sıxlığı, nə ruhumu və bədənimi, nə də başqa bir şeyi. Hətta gözlərimi qırpdığımdan belə şübhələnirəm. Qorxurdum ki, həmin anda İmamın üzünə baxmaq fürsətindən məhrum olum. Tamamilə İmamın varlığında qərq olmuşdum.

Mənbə: "Seyid Əziz", Həmid Davudabadi, səh. 49–50.

1990-cı illərin əvvəllərində Seyid Həsən Nəsrullah İrana gəlmişdi.

Şəhriyar şəhərində yerləşən hərbi təyinatlı bir zavoda baş çəkməli idi. Görüşümüz səhər saat 8-ə təyin olunmuşdu, lakin onlar zavoda saat 9-da gəldilər.

Gecikmələrinin səbəbini zarafatla soruşduqda dedilər:

Səhər Xarici İşlər Nazirliyinin protokol üçün nəzərdə tutulmuş “Mercedes” avtomobilləri bizi aparmağa gəlmişdi. Lakin dünən Ali Rəhbər rəsmilərə bahalı və dəbdəbəli avtomobillərdən istifadə etməyi qadağan etmişdi. Biz də həmin avtomobillərə minmədik. Başqa avtomobillərin gəlməsini gözləmək vaxt apardı və buna görə gecikdik.

Biz dedik:

Rəhbərin çıxışı rəsmilərə ünvanlanmışdı, siz isə qonaqsınız.

Cavab verdilər:

“Biz ruhani libası geyinmişik. İnsanlar bizi rəsmilərdən hesab edə və belə düşünə bilərlər ki, rəhbərin sözlərinə etinasız yanaşmışıq.”

Rəvayət edən: İzzətullah Zərgəmi

Mənbə: Həmşəhri Online məlumat portalı.

“Hadi də mənim kimi müqavimətin bütün şəhidləri arasında bir şəhid idi.”

Seyid Hadi haqqında şəhadət xəbərini eşitdikdən sonra onun söylədiyi ilk cümlə bu oldu.

Müqavimət komandirləri gecənin yarısından etibarən Seyidə xəbər vermişdilər ki, üç döyüşçü işğal olunmuş ərazidən geri qayıtmayıb. Onların başına hər şey gəlmiş ola bilərdi: şəhid olmuş, əsir düşmüş və ya geri çəkilib müqavimət qüvvələri ilə əlaqə yarada bilməmiş ola bilərdilər. Seyid oyaq idi və məsələni izləyirdi.

Məsul şəxslər onunla davamlı əlaqə saxlayır və hər dəfə yeni məlumat verirdilər. Birdən onun daxilində qəribə bir hiss yarandı, qəlbində bir duyğu baş qaldırdı. Müqavimət komandirləri ilə əlaqə saxlayıb soruşdu:

“Hadi şəhid olubmu?”

Sonra dedi:

“Hadi də mənim kimi müqavimətin bütün şəhidləri arasında bir şəhid idi.”

Mənbə: “Seyid Əziz”, Həmid Davudabadi, səh. 69.

Mən çıxış etməli idim. Tribunaya qalxdığım zaman qarşımdakı mənzərə onlarla televiziya kamerası və güclü proyektor işıqları idi. Hava son dərəcə isti və dözülməz idi. Xüsusilə proyektorlar çox istilik yayırdı və insanın gözlərinə zərər verirdi. Eynəkdən istifadə edən mənim kimi insanlar üçün isə bu, daha da çətin idi.

Həmişə olduğu kimi çıxışıma başladım. Bir neçə dəqiqə sonra hiss etdim ki, artıq heç nə görə bilmirəm. Şiddətli istidən tər başımdan və üzümdən süzülərək axır, eynəyimin şüşələrini örtürdü. Əlimi uzadıb masanın üstündən kağız dəsmal götürmək, gözlərimdəki və üzümdəki təri, həmçinin eynəyimin şüşələrini silmək istədim.

Lakin bir anda ağılıma gəldi ki, televiziya kameralarından bəziləri çəkdiqləri görüntüləri

İsrailə sata bilər və hamı elə düşünə bilər ki, mən övladım üçün ağlayıram və göz yaşlarımı silirəm.

Buna görə üzümü yaş saxlamağı üstün tutdum, amma düşməyə belə bir bəhanə vermədim ki, desin: **“Övladının dərindən yanıq ata tribunada dayanıb öz böyük oğlunun şəhadətinə ağlayır, eyni zamanda başqalarını da Allah yolunda şəhid olmağa çağırır.”**

Mən sadəcə şəhid ailələrindən birinin üzüyəm.

Rəvayət edən: Şəhid Seyid Həsən Nəsrullah

Mənbə: Şəhid Yaran jurnalı, Mehr 1385 (2006).

Biz Livan Hizbullahı 1997–1998-ci illərdə son dərəcə ağır vəziyyətlərdə idik. Ölkə daxilində, İsrailə münasibətlərdə və ətrafımızda müxtəlif çətinliklər mövcud idi. Mən də o vaxt gənc idim, yəni saqqalım hələ ağarmamışdı. Amma çiyinlərimdə daşdığım yük gücümü aşırıdı.

İnsan elə bir mərhələyə çatanda ki, yorulduğunu hiss edir, üzərində ağır bir məsuliyyət olduğunu düşünür və istəyir ki, başqa biri gəlib bu məsuliyyəti öz üzərinə götürsün, özü isə onun köməkçisi və müavini olsun. Yəni məsuliyyəti başqa birinin qəbul etməsini istəyir.

İrana gəldim və Ayətullah Xameneinin hüzuruna getdim. Ona dedim:

Ağa can! Mən nə edim?

Ayətullah buyurdu:

“Sən” hələ cavansan və bütün saqqalın qaradır. Mən isə bu ağarmış saqqalımla yorğunluqdan nə danışım?

Sonra mənə bir neçə tövsiyə verdi:

“İnsanın öz yolunda məşəqqətlərlə çətinliklərlə və təhlükələrlə qarşılaşması təbiidir. Bəzən bu çətinliklər düşmən tərəfindən, bəzən isə dost tərəfindən qarşıya çıxır. Çox vaxt dostların hiyləsinin ağrısı düşmənin vurduğu yaradan daha ağır olur.

Bundan başqa, insanın müəyyən məhdudiyyətləri də var. Yəni insanın nəfsi və ruhu yorulur. Belə zamanlarda ona yolu göstərən, rəhbərlik edən və doğru yolu öyrədən birinə ehtiyacı olur. Əlindən tutacaq, ona ruhən və mənən rahatlıq, əminlik və təsəlli verəcək birinə ehtiyac duyur. Ona güc verəcək birinə ehtiyacı olur...”

İnsan öz iradəsini möhkəmləndirsin. Biz nə istəyiriksə, Allahımız var və başqalarına möhtac deyilik. Allah Öz mərhəmət və lütfü ilə

bizə icazə verib ki, istənilən vaxtda, istənilən yerdə və istənilən vəziyyətdə Onu çağıraraq, Ona müraciət edək və Onunla danışaq.

Buna görə də nə vaxt yorğunluq hiss etsən və ya hər hansı mənfi hiss keçirsən, bir otağa daxil ol və 5, 10 və ya 15 dəqiqə Allahla danış. Biz yalnız buna inanırıq ki, Allah mütləq var, eşidir, görür və bilir. Həmçinin Allah qadirdir, ehtiyacsızdır və hikmət sahibidir. Yəni hər hansı sahədə nə ehtiyacımız varsa, Allahda onun həlli var.

Ona görə də Allahla danış. Hətta Peyğəmbərdən və Əhli-beytdən (ə) nəql olunmuş dualarla danışmağın belə vacib deyil. Öz dilində danış. Ürəyindən keçən hər şeyi söylə. Sadə, gündəlik dilinlə danış.

Allah bağışlayan və mehribandır, mərhəmət və kərəm sahibidir. Allah yolu göstərməyi və elm verməyi sevir. Hər şey Allahın yanındadır.

Əgər bunu etsən, Allah sənə rahatlıq, qəlb aramlığı və güc verəcək. Allah sənin əlindən tutacaq, yolunu göstərəcək və sənə kömək edəcək. Bunu öz təcrübəmdən deyirəm.

Sına və özün görəcəksən.”

Bunların hamısı Ağa tərəfindən deyilmiş sözlər idi və o vaxtın bütün adi və rəsmi qaydalarından uzaq şəkildə söylənmişdi. O vaxtdan bəri mən bacardığım qədər bu göstərişə əməl edirəm və bu tövsiyənin bərəkətlərini görmüşəm. Çünki nə vaxt çətinliklə qarşılaşsaq, bu üsula sığındığımız zaman çox keçmədən bərəkət qapılarının açıldığını görürük.

33 günlük müharibədə ən mühüm sərvətimiz də məhz bu idi. Mən və qardaşlarım aramızdan biri bir kənara çəkilər, oturur və

Allahla danışardı; Allaha təvəkkül edər, Ondan kömək, işlərin qaydaya salınmasını, öyrətməsini, hidayətini, qələbəsini, sabitlik və möhkəmlik, güc, cəsarət və sair diləyərdi.

Allah Kərimdir, çox Kərimdir.

Mənbə: Həməsə-ye Həftad müəssisəsində mövcud olan sənədlər.”

Ayətullah Behcət Seyidə xəbər göndərdi ki, səhər üç dəfə, axşam da üç dəfə bu duanı desin:

«اللهم اجعلني في درعك الحصينة التي تجعل فيها من تريد.»

“İlahi, məni istədiyini içərisinə yerləşdirdiyin möhkəm zirehinə daxil et.”

Ehtimal edirdi ki, bəlkə İsrail rejimi ona qarşı sui-qəsd və ya bombalı hücum planlaşdırır və s. Lakin cəmi bir neçə ay sonra, 33 günlük müharibə başlayanda Ayətullah Behcətin bu sözlərinin mənasını anladı.

İsrail həmin müharibənin ilk günündən başlayaraq müharibə boyunca Seyidin yerini tapmağa və onu bombalamağa çalışırdı. Genişmiqyaslı bombardmanlardan sonra İsrailililər əllərində məlumat olduğunu və

Nəsruallahın müəyyən bir binada olduğunu bildirmişdilər. Onu öldürmək məqsədilə həmin binanı çox şiddətli şəkildə bombalamışdılar.

Seyid deyirdi:

“Sonralar hiss etdim ki, Ayətullah Behcətin göndərdiyi bu zikr və dua göstərişi müharibə zamanı qorunma ilə bağlı imiş, müharibədən əvvəlki dövr və təhlükəsizlik məsələləri ilə deyil.”

Mənbə: “Hizbullahın mənəvi atası”, Vahid Xəzab, səh. 29–30.

Küçələr və prospektlər müharibənin dağıntıları ilə dolmuşdu. Şiddətli bir müharibə başlamışdı və küfrün bütün gücü onların qarşısında səf çəkmişdi.

Livanın vəziyyəti də ürəkaçan deyildi. Bəziləri belə bir müharibənin başlamasından qorxurdu, bir qrup Hizbullahın yanında deyildi, digərləri isə düşünmədən hücumla keçirdilər: “Nə üçün belə güclü bir düşmənlə qarşı ayağa qalxdınız?” — deyərək Seyidə və Hizbullah rəhbərliyinə qarşı tənqidi sözlər söyləyirdilər.

Livan onlar üçün sanki qərbət diyarına çevrilmişdi. Qorxu və narahatlıq da az deyildi. Hizbullahın bir çox üzvünün və məsul şəxslərinin ümumi qənaəti belə idi ki, bu müharibənin nəticəsi Bədr və ya Xeybər deyil, Kərbəla olacaq.

Ürəkləri sıxılmış, ruhdan düşmüşdülər. Ta ki, bir-birinin ardınca xəbərlər gəlməyə başladı.

İlk xəbəri Ayətullah Behcət göndərdi:

“Ürəyiniz rahat olsun. İnşallah, bu müharibədə qalib gələcəksiniz.”

Bu sözlər onların ürəyinə su səpdi.

İkinci xəbər isə Ayətullah Xameneidən gəldi:

“Bu müharibə Əhzab (Xəndək) müharibəsinə bənzəyir. Orada ürəklər boğaza çatacaq və necə ki, İslamın ilk dövründə müsəlmanlar Əhzab müharibəsində sınağa çəkildilər, siz də Allahın sizə kömək edib-etməyəcəyinə dair şübhəyə düşəcəksiniz. Lakin Allaha təvəkkül edin və möhkəm dayanın. Siz yalnız bu müharibədə qalib gəlməyəcəksiniz, həm də müharibədən sonra regional bir gücə çevriləcəksiniz.”

Onlar üçün qələbənin özü kifayət qədər təəccüblü idi, bir yana, regional gücə çevrilmək!

Seyid, Ağa tərəfindən göndərilən bu xəbəri çatdıran şəxsə zarafatla dedi:

“Bu müharibədən sağ-salamat çıxmağımız bizim üçün kifayətdir; daha regional gücə çevrilmək istəmirik.”

Bu müjdələrlə bütün qorxular sanki yuyulub getdi. Bu xəbərlər məhz onların mənəvi dəstəyə və ruhlandırılmağa ehtiyac duyduqları bir vaxtda gəlmişdi və müharibənin gedişində həlledici təsir göstərmişdi.

Mənbə: “Hizbullahın mənəvi atası”, Vahid Xəzab, səh. 29–32.

Seyidin yaralandığı barədə şayiə yayıldı və Livan xalqı arasında böyük narahatlıq yarandı. Seyid çıxış etməli idi. O istəyirdi ki, çıxışı zamanı “Əssəlamu aleykum və rəhmətullahi və bərəkətuh” cümləsini deyərkən dinləyicilər üçün bir sürpriz etsin.

Məhz bu məqama çatanda, həmin cümləni söyləməzdən əvvəl Hizbullahın raketini atıldı. Raketin səsdən sürətli olması səbəbindən çox qısa müddətdə hədəfə çatdı. Sanki Seyid həmin səhnəni əvvəlcədən görmüşdü. Dedi:

“İndi qarşınızda İsrail hərbi gəmisinin yandığını görürsünüz.”

Seyidin bu sözləri ¹raketin hədəfə dəydiyi anla üst-üstə düşdü və raket hərbi gəmini iki yerə böldü.

Mənbə: "Atəşin ortasında" sənədli filmi; İnqilab Rəhbərinin əsərlərinin qorunması və nəşri ofisinin şəhid Hacı Qasim Süleymani ilə söhbəti.

¹Şəhid Süleymanın burada işarə etdiyi hadisə, Hizbullah qüvvələri tərəfindən dəniz və gəmi əleyhinə raketin atılması və Aralıq dənizində **"Saar-5"** sinfinə aid İsrail hərbi gəminin hədəfə alınmasıdır.

33 günlük müharibənin üçüncü günündə Seyid Həsən Nəsrullahın səsli müraciəti "Əl-Mənar" televiziya kanalı vasitəsilə yayımlandı və həmin vaxt yayılan şayiələrə son qoyuldu.

Bu çıxışın başa çatması ilə eyni vaxtda İsrail donanmasına məxsus "Saar-5" sinifli hərbi gəminin vurulmasını əks etdirən görüntülər yayımlandı.

Hizbullahın Dahianin mərkəzində bir əməliyyat otağı var idi. Ümumiyyətlə, onun yaxınlığındakı binalar davamlı olaraq bombardman edilir və dağıdılırdı. Demək olar ki, hər gecə iki-üç böyük, çoxmərtəbəli bina on iki, on üç mərtəbəli, bəzən daha az və ya daha çox yerlə-yeksan edilir, tamamilə dağıntıya çevrilirdi.

Bu, yeraltı əməliyyat otağı deyildi; adi bir əməliyyat otağı idi. Lakin orada bəzi avadanlıqlar, rabitə və əlaqə vasitələri əvvəlcədən quraşdırılmışdı.

Bir gecə biz bu əməliyyat otağında idik və müharibənin idarə olunmasına cavabdeh olan demək olar ki, bütün şəxslər də orada idilər. Təxminən gecə saat 11-də ətrafımızdakı binalar bombalanıb dağıdılandan sonra Seyidin həyatı üçün ciddi təhlükənin

yarandığını hiss etdim və onu başqa yerə köçürmək qərarına gəldim.

Mən və İmad¹ birlikdə məsləhətləşdik. Seyid əməliyyat otağından çıxmağa çox çətinliklə razı oldu.

Onun çıxarılması da Dahiədən kənara aparılması demək deyildi. Sadəcə, düşmənin içərisindəki hərəkətlilik səbəbindən həmin binaya qarşı şübhələmə biləcəyini düşündüyümüz üçün onu başqa bir binaya köçürməli idik...

ABŞ təyyarələri, yəni İsrailin pilotsuz uçuş aparatları, Dahiənin səmasında fasiləsiz uçurdular. Üç-üç uçur, bütün hərəkətləri dəqiq şəkildə nəzarətdə saxlayırdılar. Hətta hərəkət edən bir motosikleti belə gözdən qaçırmırdılar.

¹ Burada adı çəkilən şəhid Hacı İmad Muğniyə Livan Hizbullahının hərbi strukturunun qurucusu və 33 günlük müharibənin komandirlərindən biri idi. O, 1387-ci ilin Bəhmən ayında (2009-cu ilin fevralında) Dəməşqdə İsrail rejimi tərəfindən şəhid edilmişdir.

Gecə saat 12-də Dahiə tamamilə səssiz və boş idi. Sanki Hizbullahın əsas mərkəzinin yerləşdiyi Dahiənin qəlbində heç kim yaşamırdı.

Razılaşdıq ki, bu məntəqədən başqa bir binaya köçək və belə də etdik. Həmin bina ilə əvvəlki bina arasında çox böyük məsafə yox idi. Yeni binaya daxil olan kimi yenidən bombardman başladı və binanın yanındakı ərazi vuruldu.

Həmin binada bir müddət gözlədik. Çünki orada təhlükəsiz rabitə xəttimiz var idi və Seyidin, xüsusilə də İmadın əlaqəsinin kəsilməməsi vacib idi.

Yenidən bombardman başladı və bu dəfə binanın yanındakı bir körpünü vurdular. Elə hiss olunurdu ki, bu iki bombardmanın ardınca üçüncüsü də gələcək və həmin binaya çata bilər.

O binada cəmi üç nəfər var idi: mən, Seyid və İmad. Buna görə qərara gəldik ki, bu binadan da çıxmaq və başqa bir binaya doğru gedək.

Çölə çıxdıq. Biz üç nəfərin isə heç bir avtomobili yox idi...

Dahiə zülmətə qərq olmuşdu və tam səssizlik hökm sürürdü. Yalnız Dahiənin üzərində uçan İsrail rejiminin təyyarələrinin səsi eşidilirdi.

İmad mənə və Seyidə dedi:

“Siz bu ağacın altında oturun ki, gözdən qorunmuş olasınız.”

Əslində isə bu, bizi qoruya bilməzdi. Çünki İsrailin “MK” pilotsuz uçuş aparatlarının kameraları insan bədəninin istiliyini digər əşyaların istiliyindən ayıra bilirdi. Buna görə də həmin nöqtədə gizlənmək əslində mümkün deyildi.

Orada oturanda mən Həzrət Müslimin hekayəsini xatırladım. Amma özüm üçün deyil, Seyid üçün. Çünki buranın sahibi Seyid idi.

İmad gedib bir maşın tapdı. Cəmi bir neçə dəqiqə keçmişdi ki, sürətlə geri qayıtdı. İmad

bu məsələdə inanılmaz dərəcədə bacarıqlı idi, xüsusilə də planlaşdırma və təşkilati işlərdə.

Maşın bizə çatmamışdan əvvəl MK pilotsuz aparatı diqqətini bizim üzərimizdə cəmləmişdi. Maşın gəlib çatanda isə MK-nın diqqəti avtomobilə yönəldi. MK görüntülərdən əldə etdiyi məlumatları birbaşa Təl-Əvivə ötürürdü və onlar bu səhnəni öz əməliyyat otaqlarında izləyirdilər.

Biz əvvəlcə yeraltı keçidlə başqa bir yeraltı keçidə getdik, daha sonra həmin avtomobildən hazırda haqqında danışa bilməyəcəyim başqa bir vasitəyə keçdik və beləliklə düşməni aldada bildik.

Təxminən gecə saat 2:30-da yenidən növbəti əməliyyat otağına çatdıq.

Mənbə: "Atəşin ortasında" sənədli filmi, səh. 68.

| |

33 günlük Hizbullah–İsrail müharibəsi başa çatdıqdan sonra müsəlmanlar Hizbullah üçün hədiyyələr göndərməyə başladılar.

Mən Afrikaya getmişdim. Oradakı insanlardan çoxlu hədiyyələr topladım və onları Beyruta gətirdim. Qərbi Afrikadakı sünni alimlərdən biri mənimlə əlaqə saxlayıb gileyləndi:

“Niyə bizim yanımıza gəlmədin? Bizim bölgəmizin insanları şiə olmasalar da, çoxlu hədiyyələr toplayıb mənə veriblər ki, onları Seyid Həsənə göndərim. İndi sən getmisən, mən də nümayəndəmi Beyruta göndərəcəyəm. Sən ona kömək et ki, hədiyyələri birbaşa Seyid Həsənə çatdırsın.”

Bir gün iş otağımda oturmuşdum. Dedilər ki, qapıda qaradərili bir kişi var və sizinlə görüşü olduğunu deyir. Əvvəlcə xatırlamadım, amma bir az izah etdikdən sonra məsələ yadıma düşdü.

Seyid Həsənin ofisi ilə şifrəli şəkildə əlaqə saxladım və görüş təyin etdim. Əvvəlcə

səfirliyə getdik, oradan isə Seyidin yaşadığı yerə yollandıq. Yol boyunca bir neçə dəfə avtomobil dəyişdik və böyük çətinliklə oraya çatdıq.

Seyid Həsən özü liftin qapısını açdı. Salamlayıb hal-əhval tutduqdan sonra dedi:

“Hədiyyələri yan otağa təhvil verin və qəbz alın. Sonra bura gəlin.”

Afrikalı kişi hədiyyələri təhvil verdi və gəlib Seyid Həsənin qarşısında oturdu. Bölgələrinin alimi məktubu ona verdi. Seyid məktubu oxuyan kimi qaşlarını çatdı və sifəti dəyişdi. Sonra mənə tərəf dönüb dedi:

“Bax gör, nə yazıblar.”

Məktuba baxdım. Məktub başdan-başa hörmət və Seyid Həsənə qarşı böyük ehtiram hissi ilə yazılmışdı. Məktubun sonunda belə yazılmışdı:

“Bəzi insanlar sizə göndərdikləri hədiyyələrin üzərinə belə yazıblar: “Seyidin ayaqqabılarının

tozuna fəda olum...” Xahiş edirəm, ayaqqabılarınızdan bir cütünü nümayəndəmə verin. İstəyirəm onları gözlərimə sürtüm ki, gözlərim nurlansın.”

Seyid kişiyyə tərəf dönüb dedi:

“Şeyxə mənim salamımı çatdır və de ki: Seyid dedi, əgər biz İsrailin təchizatlı və güclü ordusuna qalib gələ bilməyibsə, bu, mənim əba, əmmamə və ayaqqabılarımla sayəsində olmayıb. Bizi qalib edən başqa bir şeydir. İndi sənə bizim qələbəmizin səbəbi olan bir şeyi verəcəyəm ki, onu Şeyxə aparasan.”

Mən heyfət içində qalmışdım və Seyidin bu afrikalı kişiyyə nə verəcəyini düşünürdüm.

Seyid masasının siyirməsini açdı. Səccadəsinin arasından Kərbəla torpağından hazırlanmış möhürü çıxardı. Onu öpdü və gözlərinə çəkdi. Sonra dəsmala büküb sünni şeyxin nümayəndəsinə verdi.

*Rəvayət edən: Höccətül-İslam vəl-müslimin İmani
Müqəddəm.*

| Müqavimət Seyyidi |

*Mənbə: Həməsə-ye Həftad Mədəniyyət İnstitutunda mövcud
olan sənədlər.*

| |

Livan Hizbullahının sionistlərə qarşı 33 günlük müharibədə böyük qələbəsindən iki ay sonra, 1385-ci ilin mehr ayında (2006-cı ilin oktyabrında) Hizbullahın baş katibi Seyid Həsən Nəsrullah Tehrandə iftar süfrəsində iştirak etdi.

Mən də həmin məclisdə idim. Seyiddən soruşdum:

“33 günlük müharibənin başa çatmasına nə səbəb oldu?”

O cavab verdi:

“Müharibəni Həzrət Fatimə (s.ə) sona çatdırdı.”

Rəvayət edən: Ayətullah Reyşəhri

Mənbə: Həmşəhri Online məlumat portalı.

İşləri nə qədər çox və məşğuliyyəti nə qədər sıx olsa da, gündəlik işlərinin arasında kitab oxumağa vaxt ayırırdı və həftədə bir neçə saat mütaliə edirdi.

Əsasən “Əs-Səfir” kimi qəzetləri, həmçinin siyasi və mədəni kitabları oxuyurdu. Siyasi kitablar arasında isə daha çox sionistlərin özlərinin yazdığı kitabları mütaliə edirdi. Məsələn, Binyamin Netanyahu¹ yazdığı kitabı və ya Ariel Şaronun xatirələr kitabını oxuyurdu.

Məqsədi onların necə düşündüklərini və nələr barədə düşündüklərini anlamaq idi.

¹ O, müxtəlif dövrlərdə işğalçı sionist rejimin müdafiə naziri və baş naziri olmuş, həyatı boyunca fələstinlilərə qarşı çoxsaylı cinayətlər törətmişdir.

Əgər vaxtı imkan versəydi, özü də qələmə alıb yazmağı sevirdi. Lakin işlərinin çoxluğu buna imkan vermirdi.

Mənbə: "Seyid Əziz", Həmid Davudabadi, səh. 34.

Seyid Həsən mədəni məsələlərə xüsusi diqqət yetirirdi. Kitaba böyük əhəmiyyət verirdi. Hizbullahın mədəniyyət məsələləri üzrə məsul şəxsləri ilə keçirilən görüşlərdən birində qərara alındı ki, Müqəddəs Müdafiə dövrü ilə bağlı bəzi xatirə kitablarını Livanda tərcümə edib çap edək.

Kitabları seçdik; bunlar Ayətullah Xameneinin haqqında təqriz yazdığı kitablardan idi.

Bir gecə Seyid Həsən Nəsrullahla görüşümüz oldu. Həmin görüşdə Müdafiə dövrü ilə bağlı kitabların tərcüməsi məsələsini onunla müzakirə etdim. Seçdiyimiz kitabların İmam Xameneinin təqriz yazdığı kitablar olduğunu deyəndə, heç düşünmədən bu təşəbbüsü dəstəklədi və dedi:

“Biz hazırıq. Kitabların tərcüməsi, çapı və onların mütaliəsi üçün proqram hazırlamaq baxımından tam hazırlığımız var. O, bu işi ciddi

şəkildə izləyir və fəaliyyətimizi davam
etdirməyimiz üçün bizi təşviq edirdi.”

Mənbə: Höccətül-İslam Əli Şirazinin özünün yazdığı xatirələr.

SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində Vəli-fəqihin nümayəndəsi.

İrandan Livana gedib Seyid Həsən Nəsrullahla görüşən hər kəsə Seyid Həsənin daim söylədiyi bir fikir var idi: rəhbərin həyatındakı böyüklükləri və əzəməti insanlara çatdırmaq lazımdır. O deyirdi ki, bunu biz onlara danışmalıyıq. Lakin iranlı məsul şəxslərə belə deyirdi:

“Siz Ağanın yanındasınız, onun qədrini bilmirsiniz. Biz isə bilirik ki, Həzrət Ağə necə böyük bir şəxsiyyətdir.”

1388-ci il fitnəsi zamanı (2009-cu il) hər gün Tehranla əlaqə saxlayır və soruşurdu:

“Ağənin vəziyyəti yaxşıdır?”

İslam Respublikası mövcuddur? Onu qoruyursunuz?”

Onlar bilirdilər ki, Ağə, İslam Respublikası deməkdir; İslam Respublikasının qalması isə

müqavimət cəbhəsinin qalması deməkdir. Müqavimət cəbhəsinin qalması isə istikbara qarşı mübarizənin davam etməsi deməkdir və belə olduqda Amerika heç nə edə bilməz.

Biz nemətlər içində qərq olmuşuq, amma nemətin qədrini bilmirik. Seyid Həsən Nəsrullah və Hacı Qasimin daim vurğuladığı məsələ bu idi: **rəhbərliyin qədrini bilin.**

Rəvayət edən: Höccətül-İslam Əli Şirazi, SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində keçmiş Vəli-fəqih nümayəndəsi.

Mənbə: Dideban İran məlumat portalı.

Seyid Həsən Nəsrullah Həzrət Ağanın şəxsiyyətini izah etmək baxımından da nümunə idi. Mən həmişə istəyirdim ki, onun yanına hər gedəndə Ağa haqqında danışsın və mən də bundan zövq alım.

Bir dəfə Seyidin görüşünə getdim. Hal-əhval tutduqdan və Livanla İranın xəbərlərini müzakirə etdikdən sonra onun vilayət və rəhbərlik mövzusunda keçməsinə gözləyirdim. Hələ çayımı belə içməmişdim ki, Seyid dedi:

“İmam Xamenei işləri idarə etməkdə yüksək idarəçilik qabiliyyətinə malikdir. Onun üzərinə düşən ağır məsuliyyət nəzərə alındıqda, bu xüsusiyyət çox böyük əhəmiyyət daşıyır. O, Həzrət İmam Xomeyninin vəfatından sonra İslam ümmətinə və müsəlmanlara ən yaxşı şəkildə və çox ağır mərhələlərdə rəhbərlik edib. O, alim və bilikli bir fəqihdir; müasir

dövrün dilində hamının dərk edib başa düşə biləcəyi bir dillə danışır və dini mətnlərlə tam tanışdır. İran İslam Respublikası hikmətli rəhbərliyi, elmi əzəməti və idarəçilik layiq rəhbərliyi sayəsində böyük regional gücə çevrilmişdir. Biz İmam Xameneinin böyük şəxsiyyətini daha yaxından tanımalı və onun şəxsiyyətinin müxtəlif cəhətlərini dünyaya tanıtmalıyıq ki, hamı bizim rəhbərimizin kim olduğunu bilsin.”

*Mənbə: Höccətül-İslam Əli Şirazinin özünün yazdığı xatirələr;
SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində keçmiş Vəli-fəqih nümayəndəsi.*

Mənə Seyid Həsən Nəsrullahla görüşmək nəşib oldu. O, mənə maraqlı bir hadisə danışdı. Bu böyük şəxsiyyət və İslam dünyasının fəxri Təl-Əviv əhalisinin onun haqqında fikrindən söz açaraq dedi:

“Mənim çıxışım televiziya da yayımlananda Təl-Əvivin küçələri boşalır.”

Seyid bunun səbəbini onların onun sözlərinin doğruluğunu və səmimiyyətini qəbul etmələri ilə əlaqələndirirdi.

Rəvayət edən: Pərviz Fəttah

Mənbə: Cavan Jurnalistlər Klubu məlumat portalı.

Seyid Həsən Nəsrullah Həzrət Ayətullah Xameneiyə bir üzük təqdim edib və həmin üzük üçün bir mətn yazıb.

Seyid Həsən Nəsrullahın öz xətti ilə yazdığı mətn belədir:

“Bu üzüyün üzərində yaşıl Yəmən əqiqindən hazırlanmış qaş vardır. Qaşın üzərində nöqtəsiz yazı həkk olunub.

«يا ليوم الوعيد»

“Ey vəd olunmuş gün!”

Bu üzüyün sahibi, bəzək daşları üzrə mütəxəssis Osman ibn Səid deyir ki, daş və üzərindəki yazı Londonda müayinə edilib və onun hicri 250–300-cü illər arasına aid olduğu müəyyənləşdirilib.

O deyir ki, bu daş və üzük bizim Mövlamız, **Sahibəz-Zamanın (ə.c.)** ilk səfiri, yəni Osman ibn Səid əl-Üməriyə aid ola bilər. Lakin gümüş üzüyü hazırlayan şəxs daşın ona hədiyyə edildiyi və ya üzüyün sahibinin onu aldığı şəxsdir.

Üzüyün sahibi onu bir il müddətinə mənə əmanət etmişdi. Bir müddət əvvəl isə onu mənə hədiyyə etdi. Mən isə əgər bacarsam, ruhumu və canımı belə böyük məmnuniyyətlə öz Seyidim və Mövlam, İmam Xameneiyə, (canım ona fəda olsun) təqdim edəram. Buna görə də, bəlkə də bu üzük və üzərindəki qaş həqiqətən İmamın (ə.c.) səfirinə aid olduğundan, onu bu dövrdə İmamın naibinə təqdim edirəm və qəbul olunmasını, həmçinin dua etməsini arzulayıram.”

/ Həsən Nəsrullah / Zülqədə 1435

Mənbə: Fikr və Fərhəng-e Məbliğ məlumat portalı.

| |

Seyid Həsən çox qədirbilən insan idi. Həmişə Həzrət Ağə və onun əzəməti haqqında danışdı. Həzrət Ağənin sözlərinə bütün qəlbi ilə inanırdı.

Hacı Qasimlə birlikdə onun hüzurunda olduğumuz bir görüşdə dedi:

“Ağə həmişə doğru deyib və doğru hərəkət edib. Mən onun sözlərinə qəti şəkildə inanıram.

Hafiz Əsədin ömrünün sonlarında onun vəziyyətindən narahat idim. O, ağır xəstə idi və düşünürdüm ki, Hafiz Əsəd gedərsə, Hizbullahın işi bitər.

İrana gəlib İmam Xameneinin hüzuruna çatanda dedim:

“Dua edin ki, Hafiz Əsəd sağ qalsın.”

O buyurdu:

“Mən dua edəcəyəm, amma sən bil ki, səndən və Hizbullahdan ötrü gələcəkdə onun yerinə gələcək şəxs daha yaxşı olacaq.”

Hafiz Əsəd vəfat edəndə Londonda yaşayan göz həkimi Bəşər Əsəd Suriyaya gəldi. O, Amerika tərəfdarı olan qruplarla qarşıdurmaya girdi və prezident oldu.

Bəşərin dövründə, Həzrət Ağanın dediyi kimi, bizim münasibətlərimiz Hafiz Əsədin dövründəkindən daha yaxşı oldu.

Hafiz Hizbullahı dəstəkləyirdi, amma onunla görüşmək çox çətin idi. Bəşər isə özü mənimlə əlaqə saxlayır, görüşlər təşkil edirdi. Nə istəyirdiksə, ixtiyarımıza verirdi. Münasibətlərimiz çox səmimi oldu.

Seyid sözünə davam etdi:

“Hafiz Əsədin dövründə Suriya ordusu bizə mane olurdu və hətta Kalaşnikovların ölkəyə

gətirilməsinə icazə vermirdi. Bəşərin dövründə isə hər şey dəyişdi.

Bu gün mən əmin olmuşam ki, İmam Xamenei doğru deyir. Onun sözləri ilahidir. Bu gün özümü məsul bilirəm ki, Uca Rəhbərə olan bağlılığı gücləndirim. O, Allaha bağlıdır.”

*Mənbə: Höccətül-İslam Əli Şirazinin özünün yazdığı xatirələr;
SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində keçmiş Vəli-fəqih nümayəndəsi.*

“Etiraf etməliyəm ki, İmam Musa Sədrdən çox təsirlənmişəm. Daha dəqiq desəm, dörd böyük şəxsiyyətdən təsirlənmişəm: Həzrət İmam Xomeyni (r.ə.), Həzrət İmam Musa Sədr, Ali Rəhbər Ayətullah Xamenei və böyük şəhid Seyid Məhəmməd Baqir Sədr.

Təkcə mən deyil, Livanın bütün mücahid və inqilabçı gəncləri bu dörd böyük və hörmətli şəxsiyyətdən təsirləniblər.

Mən iddia edə bilərəm ki, müxtəlif məsələlərə **Həzrət İmam Xomeyninin (r.ə.) və Həzrət Ayətullah Xameneinin** baxışları və düşüncə tərzilə tam tanışam. Digər tərəfdən, İmam Musa Sədrin düşüncələri və əsərləri üzərində geniş araşdırma aparmışam.

Mənim fikrimcə, İmam Xomeyni ilə İmam Musa Sədrin düşüncə və baxışları arasında heç bir əsaslı fərq və ziddiyyət yoxdur.”

| Müqavimət Seyyidi |

Rəvayət edən: Şahid Seyid Həsən Nəsrullah

Mənbə: Ali Rəhbərin məlumat portalı.

Seyid Həsən Məşhədə gəlmişdi. Onun üçün hədiyyə olaraq Əstane-Qüdse Rəzəvidən təqdim edilmək məqsədilə bir səccadə hazırlanmışdı. Lakin mən təklif etdim ki, onun əvəzinə Həzrət Əli ibn Musa ər-Rzanın (ə) müqəddəs məqbərəsinin örtüyünü ona hədiyyə edək.

Bu hədiyyə təqdim ediləndə arzu etdik ki, bu mübarək örtük müqavimət hərəkətinə və Hizbullaha güc və bərəkət mənbəyi olsun...

Mənbə: Ali Rəhbərin məlumat portalı.

“Bu örtük Seyid Həsən Nəsrullah və şəhid Süleymaniyə təqdim ediləndə, onlar onu böyük sevgi, məhəbbət və sevincə məndən aldılar, başlarını və üzlərini onunla təbərrük etdilər.

Seyid dedi:

“Bu, həyatım boyunca aldığım ən yaxşı hədiyyələrdən biridir.”

Və bundan çox sevindilər.

İki il əvvəl də Məşhədə səfərləri zamanı bizdən xidmətçilik hökmü istəmişdilər. Mən dedim:

“Əsl xidmət edən sizsiniz. Çünki Əhli-beytin (ə) məktəbini və ideallarını qoruyursunuz. Bu yolda mübarizə aparmağınız özü böyük bir xidmətdir.”

Lakin şəhid Seyid Həsən Nəsrullah dedi:

“Mən istəyirəm ki, adım Həzrət İmam Rzanın (ə) xidmətçiləri sırasında olsun.”

Bundan sonra ona Həzrət İmam Rzanın (ə) xidmətçisi olması barədə hökm təqdim edildi.

Bu, onun Əhli-beytə (ə) olan sevgi, bağlılıq və imanının göstəricisi idi. O, Həzrət İmam Rzanı (ə) ziyarət etmək üçün Məşhədə gələndə, qalma müddəti qısa olsa belə, mənəvi güc toplayır, sanki yenidən dirçəlirdi.

*Mənbə: Ali Rəhbərin əsərlərinin qorunması və nəşri ofisinin
Höccətül-İslam vəl-müslimin Əhməd Mərvi Astane-Qüdsə
Rəzəvinin mütəvəllisi ilə söhbəti.*

Bir məclisdə oturmuşduq. Seyid Həsən bizə xatirələrindən danışaraq dedi:

“Bir vaxt vəziyyətimiz yaxşı deyildi. Livanın cənubu İsrail ordusunun nəzarətində idi. Arxa cəbhədə də çoxlu problemlərimiz vardı. Bu nəticəyə gəlmişdik ki, İsraillə döyüşməyə, əvvəlcə arxa cəbhəni qaydaya salaq.

Mən bir neçə Hizbullah komandiri ilə Tehrana gəldim. İranda bir sıra böyük şəxsiyyətlərlə görüşdük və qərarımızı onlara bildirdik. Onların hamısı bizim fikrimizi təsdiqlədi.

Həzrət Ağanın hüsuruna çatanda qərarımızı söylədik. O, sağ əli ilə bizə işarə edərək buyurdu:

“Narahat olmayın. Tezliklə İsrail düşməninin qaçdığını görəcəksiniz.”

Mən öz-özümlə tərəddüd edirdim. Həzrət Ağə mənə baxıb buyurdu:

“Bəzi şəxslərin təhlillərinin əksinə olaraq, siz tezliklə İsrail düşməninə Livanın cənubundan qaçdığını görəcəksiniz. Geri qayıdın, mübarizəni davam etdirin və düşmənlə vuruşun.”

Biz geri qayıtdıq və hücumlara başladıq. Bir gün oturmuşdum, komandirlərdən biri zəng edib dedi:

“Düşmən qaçır!”

Biz Livanın cənubuna getdik və piyada olaraq cəmi iki gün ərzində İsrailin işğal etdiyi bütün mövqeləri geri aldıq.”

*Mənbə: Höccətül-İslam Əli Şirəzinin özünün yazdığı xatirələr;
SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində keçmiş Vəli-fəqih nümayəndəsi.*

| |

Seyid Həsən Ayətullah Misbah Yəzdi ilə görüşə gəlmişdi. Cənab Misbah Seyidə tərəf dönüb dedi:

“İki gün əvvəl Ali Rəhbərin hüzurunda idim. Buyurdular ki, salam və ehtiramlarımı ona çatdırın. Mən hər gün onun üçün dua edirəm. Bəzən gündə bir neçə dəfə dua edirəm və hər gün onun adına sədəqə verirəm.”

Mən onun sizə olan bağlılığını bilirdim, amma şəxsən sizin üçün hər gün xüsusi olaraq sədəqə verməsi bir tərəfdən onun sizə olan lütf və məhəbbətini, digər tərəfdən isə sizin onun nəzərində nə qədər böyük əhəmiyyət daşıdığınızı göstərir.

Mənbə: Həməsə-ye Həftad Mədəniyyət İnstitutunda mövcud olan sənədlər.

Mərhum Ayətullah Misbah Yəzdi haqqında müsahibə almaq üçün Seyidin yanına getdikləri zaman o, bir xatirəsini danışaraq dedi:

Görüşlərdən birində Ayətullah Misbaha dedim: **“Biz vilayəti belə başa düşürük... Biz belə etiqad edirik ki, əgər Vəliyyi-əmr bir işə əmr verirsə, ona itaət etməli və onun ardınca getməliyik. Əgər bir işi qadağan edirsə, həmin işi görməməliyik. Bu məsələ qəti və şübhəsizdir.**

Lakin onun əsaslarını və düşüncə tərzini, yəni necə düşündüyünü, nəyin onu sevindirdiyini və nəyin narahat etdiyini bildiyimizə əsasən, belə hallarda məsələn, hər hansı bir məsələni araşdırarkən əgər həmin işin onun razılığına

səbəb olacağını ehtimal etsək, hətta sadəcə ehtimal etsək belə, o işi görürük.

Eyni şəkildə, bir işin onun qəlbini incidəcəyini, narahat edəcəyini və ya qəzəbinə səbəb olacağını sadəcə ehtimal etsək belə, həmin işi görməkdən çəkinirik.”

Ayətullah Misbah buyurdu:

“Əsl vilayət də məhz budur.”

Məsələn, İmam Xomeyninin sağlığında da, bu gün Ali Rəhbərin dövründə də belə insanlar çox olub və var ki, belə vəziyyətlərdə deyirlər:

“Amma o, əmr etməyib.”

Halbuki o, sadəcə deyib:

“Bu, mənim fikrimdir.”

Mənim nəzərimcə, “Bu, mənim fikrimdir” deməsi artıq məsələni tamamlayır. Əsl vilayət anlayışı məhz budur.

İnsan gözləməməlidir ki, İmamı ona mütləq əmr və ya qadağa versin. Bəzən İmam öz mərhəmətindən irəli gələrək bir fikri sadə şəkildə sənə təqdim edir və əmr etmir ki, sən çətinliyə və məşəqqətə düşməyəsən belə bir şəkildə bəyan edir ki, səni buna məcbur etməsin. Bu, onun ata kimi mərhəmət və şəfqətinin göstəricisidir.

Mən Ayətullah Misbaha dedim: “Biz vilayətə belə bağlı yaşayırıq. Sizin fikriniz nədir?”

Ayətullah Misbah buyurdu:

“Bu, həqiqi vilayətin özüdür.”

*Mənbə: “Dəlile Zamane” vizual jurnalı və Ayətullah Misbah
Yəzdinin düşüncələri.*

Təxminən Hacı Qasim Süleymaninin şəhadətindən 10 il əvvəl mən cənab Nəsrullahın hüsurunda idim. Ondan soruşdum:

“Həzrət Ağə və İmam Zaman (ə.c.)dan sonra qəlbinizdə kim var?”

O cavab verdi:

“Hacı Qasim Süleymani.”

Sonra davam etdi:

“Bir neçə gün əvvəl səbh namazından sonra fikrə getmisdim. Sanki ağılıma gəldi ki, Həzrət Əzrail ölüm mələyi yanıma gəlib və deyir ki, sənin ruhunu almalıyam.

Mən Əzrailə dedim:

“Xeyr, mənim ruhumu al, Hacı Qasimin ruhunu yox. Çünki Hacı Qasim Həzrət Ağə və İslam üçün çox mühümdür.”

Bir neçə il sonra Hacı Qasim Süleymaninin hüsuruna getdim və bu hadisəni ona danışdım. O, bir qədər susdu, sonra ağladı.

Daha sonra dedi:

“Cənab Seyid Həsən Nəsrullah Ağə və İmam Zamandan sonra bizim üçün Allahın höccətidir.”

Hacı Qasim sözüənə davam edərək dedi:

“Cənab Nəsrullah Tehranda Həzrət Ağanın hüsuruna gələndə mən bütün görüşlərdə iştirak etmişəm. Ağanı Seyid Həsənlə salamlaşarkən və onu qucaqlayarkən o qədər səmimi görmüşəm ki, Həzrət Ağanın Seyiddən başqa heç kimlə belə davrandığını görməmişəm.

| |

Hacı bunu belə izah edirdi ki, sanki Həzrət Ağa Seyid Həsənin üzünə Cənnətin qapılarından birini açırdı.

Mən Həzrət Ağanın Seyid Həsən Nəsrullahı bu qədər sevməsinə çox qibtə edirdim.

Mənbə: Məşriq News məlumat portalının İraq İslam Müqavimətinin rəhbərlərindən Höccətül-İslam Seyid Həşim əl-Heydəri ilə söhbəti.

Hacı Qasim çıxışlarından birində şəhid Seyid Həsən Nəsrullah haqqında belə deyirdi:

“Mən ona **“Ayətullah”** deyərdim.

Əlbəttə, mən kiməsə fiqhi məqam vermək səlahiyyətində deyiləm. Amma o, Ayətullahdır. Çünki Allahın düşmənləri qarşısında Ayətullah olmağın bir çox əlamətlərini özündə daşıyır. O, Allahın düşmənlərinin qarşısında dayanan bir Ayətullah və ilahi bir nişanədir.”

Mənbə: Həmasə-ye Həftad Mədəniyyət İnstitutunda mövcud olan sənədlər.

| |

Hizbullahın baş katibi ilə söhbət etmək üçün getmişdim. Yolda avtomobili bir neçə dəfə dəyişdilər və Seyidin yanına çatmağımız bir saat çəkdi.

Müsaibə başa çatdıqdan sonra Seyid Həsənə üz tutub soruşdum:

“Siz bu vəziyyətdə necə yaşayırsınız?”

O, gülümsədi və cavab verdi:

“Sənin xətrinə sənə güzəşt etdik. Yaxşı oğlan olduğun üçün avtomobili cəmi 4 dəfə dəyişdik. Yoxsa başqaları üçün avtomobil 8 dəfə dəyişdirilir.”

Rəvayət edən Mürtəza Ğərqi, jurnalist, İran Radio və Televiziyası.

Mənbə: “Fələstinin üfüqünə doğru” proqramı, Ofuq telekanalı.

Seyid həmişə gizli şəkildə yaşayırdı. Onunla görüşmək üçün də çoxsaylı yeraltı keçidlərdən keçirdik. Həqiqətən, həyatı çox çətin idi.

Təhlükəsizlik baxımından başqa çarəsi yox idi. Amma o, bir dəfə də olsun bu qədər çətinlik və məşəqqətdən şikayət etmədi.

Əksinə, görüş zamanı onu həmişə çox şən görürdün. Gülümsəyərək, açıq və xoş üzlə qarşına çıxırdı. Elə davranırdı ki, sanki illərdir bir-birinizlə dostsunuz. Mənim onunla ilk görüşüm də, son görüşüm də bir-birindən fərqlənmədi.

O, qəlbini Allaha bağlamışdı və həmişə Allahı xatırlayırdı. Allah adamları dünyaya və onun çətinliklərinə əhəmiyyət vermirlər. Yalnız sevdiklərinin razılığını düşünürlər.

| |

Bunu onun baxışlarında və sözlərində görmək mümkün idi. Elə həmin baxışlarında onun cəsarəti də özünü göstərirdi.

İstəyirdin ki, həmişə onun yanında qalasan. Təəssüf ki, Seyidin çoxlu məşğuliyyətləri onun yanında uzun müddət qalmağa imkan vermirdi.

Mənbə: Höccətül-İslam Əli Şirazinin özünün yazdığı xatirələr.

1390-cı ildə (2011) parlamentin beş nümayəndəsi Seyid Həsən Nəsrullah ilə görüşdü.

Görüşün sonunda nümayəndələrdən biri Seyid Həsənin əlindən öpmək istədi. Seyid bunun səbəbini soruşdu. Nümayəndə həmin əlin dəyərindən danışdı; çünki bu əl sionizmin və bu mənfur rejimin xarici himayədarlarının üzünə sillə vurmuşdu.

Livan Hizbullahının rəhbəri isə əslində belə bir əli öpülməyə layiq hesab edirdi ki, bütün dünya istismarçılarının başçılarına vurulan sillə onun vasitəsilə endirilmiş olsun.

Sonra Seyid Həsən Nəsrullah həmin böyük insanın əlini İranda parlament nümayəndəsinə göstərdi.

| |

Seyid Həsən Nəsrullah o mübarək əlin Ali Rəhbərin əli olduğunu düşünürdü.

Rəvayət edən: Əlirza Zəkani, Tehran meri

Mənbə: Həmşəhri Online məlumat portalı.

Şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın dəyərli tövsiyəsi

Livan Hizbullahının baş katibi şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın qısa bir əlyazmasında bu dəyərli tövsiyə yadigar qalmışdır:

“Rəhman və Rəhim Allahın adı ilə.

Dünya və axirətinizin xeyri üçün sizə vəsiyyətim edirəm ki, Həzrət İmam Xameneiyə olan imanınız və bağlılığınız (Allah onun kölgəsini daim üzərimizdə saxlasın) möhkəm və sarsılmaz olsun.”

Ali Rəhbərin şəhid Seyid Həsən Nəsrullahın şəhadəti ilə bağlı mesajı

“Rəhman və Rəhim Allahın adı ilə.

Biz Allahın və Ona tərəf qayıdacağıq.

Əziz İran xalqı, böyük İslam ümməti!

Böyük mücahid, bölgədə müqavimətin bayraqdarı, fəzilətli din alimi və uzaqqörən siyasi rəhbər cənab Seyid Həsən Nəsrullah Allah ondan razı olsun ötən gecə Livanda baş verən hadisələr zamanı şəhadət nemətinə nail oldu və mələkut aləminə uçdu.

Müqavimətin əziz Seyidi onilliklər boyu apardığı cihadın mükafatını Allah yolunda çəkdiyi mübarizənin və onun ağır çətinliklərinin mükafatını müqəddəs bir mübarizə zamanı aldı.

O, Beyrutun Dahiye bölgəsinin müdafiəsi, evlərində yaşayan məzlum və əziz insanların qorunması üçün planlar hazırlayarkən şəhid oldu; necə ki, onilliklər boyu Fələstinin məzlum xalqını, işğal olunmuş şəhər və kəndləri, dağıdılmış evləri və qətlə yetirilmiş əziz insanları müdafiə etmək üçün planlar qurmuş, tədbirlər görmüş və cihad etmişdi.

Bütün bu mübarizələrdən sonra şəhadət feyzi onun haqqı idi.

İslam dünyası böyük əzəmətə malik bir şəxsiyyəti, müqavimət cəbhəsi görkəmli bir bayraqdarını, Livan Hizbullahı isə misilsiz bir rəhbərini itirdi. Lakin onun onilliklər boyu apardığı mübarizənin və uzaqgörənliyinin bərəkətləri heç vaxt itirilməyəcək.

Onun Livanda təməlini qoyduğu və digər müqavimət mərkəzlərinə istiqamət verdiyi əsas xətt onun yoxluğu ilə aradan qalxmayacaq. Əksinə, onun və bu hadisədə şəhid olan digər şəhidlərin qanının bərəkəti ilə daha da möhkəmlənəcək.

Müqavimət cəbhəsinin köhnəlmiş və süquta doğru gedən sionist rejimin bədəninə endirdiyi zərbələr, Allahın qüdrət və yardımı ilə ilahi qüdrətlə daha da sarsıdıcı olacaq. Sionist rejiminin mənfur mahiyyəti bu hadisədə qələbə qazanmamışdır.

Müqavimətin Seyidi sadəcə bir şəxs deyildi; o, bir yol və bir məktəb idi və bu yol bundan sonra da davam edəcək. Şəhid Seyid Abbas Musəvinin qanı yerdə qalmadığı kimi, şəhid Seyid Həsənin də qanı yerdə qalmayacaq.

Mən bu böyük şəhidin əziz atasına və möhtərəm həyat yoldaşına hansı ki, ondan əvvəl övladı Seyid Hadini də Allah yolunda qurban vermişdir, əziz övladlarına, bu hadisədə şəhid olanların ailələrinə, Hizbullahın bütün üzvlərinə, əziz Livan xalqına və yüksək vəzifəli şəxslərinə, bütün müqavimət cəbhəsinə və ümumilikdə İslam ümmətinə böyük Nəsrullahın və onun şəhid yoldaşlarının şəhadəti münasibətilə həm təbrik, həm də başsağlığı verirəm.

İslam Respublikasında beş günlük ümumi matəm elan edirəm.

Allah onları Öz vəliləri ilə birlikdə məhşur etsin.

Vəssəlamu əla ibadillahis-salihin.

| Müqavimət Seyyidi |

Seyid Əli Xamenei

7/7/1403"

(28.09.2024)

| |

Mənbələr

“Dünyanın ən azad insanı” — Cəfər Rəşid Kəluri, İslam İnqilabı Sənədləri Mərkəzinin nəşri.

“Ağazadələr” — Zəhra Cabiri, Həmasə-ye Pəran nəşri.

“Mənəvi ata” — Seyid Əziz, Həmid Davudabadi, Şəhid Kazimi nəşri.

“Keyhan” qəzeti, 28 Tir 1389, bazar ertəsi.

“Hizbullah” — Vahid Xəzab.

“Şəhid Yarən” jurnalı, Mehr 1385.

Höccətül-İslam Əli Şirazinin özünün yazdığı xatirələr, SEPAH-ın Qüds Qüvvələrində keçmiş Vəli-fəqih nümayəndəsi.

“Cavan” Xəbər Agentliyinin məlumat portalı.

“Cahan News” məlumat portalı.

“Fərhəng-i Məbliğ” məlumat portalı.

“Fikr” məlumat portalı.

“Məşriq News” məlumat portalı.

Ali Rəhbərin məlumat portalı.

“Həmşəhri Online” məlumat portalı.

“Sorayya” proqramı.

“Fələstinin üfүqünə doğru” proqramı.

“Odun ortasında” sənədli filmi — Ali Rəhbərin əsərlərinin qorunması və nəşri ofisinin şəhid Hacı Qasim Süleymani ilə söhbəti.

“Dəlil, zaman və düşüncə” vizual jurnalı
Ayətullah Misbah Yəzdinin düşüncələri.

Həmasə-ye Həftad Mədəniyyət İnstitutunda
mövcud olan sənədlər.

